

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Porovnání zájmu mladých Čechů a Korejců o politiku

Comparison of interest in politics between young Czechs and Koreans

Adéla Zadbílková

vedoucí bakalářské práce:

Dr.Phil. Martin Šturdík, M.A.

Olomouc 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Porovnání zájmu mladých Čechů a Korejců o politiku“ vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a informačních zdrojů. Práce má 105 092 znaků.

V Olomouci dne 23. dubna 2024

Adéla Zadrožilková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat především Dr.Phil. Martinu Šturdíkovi, M.A. za vedení této bakalářské práce a za jeho cenné rady a připomínky, které mi pomohly s jejím dokončením. Také bych chtěla poděkovat svým přátelům za jejich podporu.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Adéla Zadrobílková
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Porovnání zájmu mladých Čechů a Korejců o politiku
Vedoucí práce:	Dr.Phil. Martin Šturdík, M.A.
Počet stran:	57
Klíčová slova:	mladí lidé, politika, demokracie, porovnání, Česká republika, Jižní Korea

Tato bakalářská práce se zabývá porovnáním zájmu o politiku mladých lidí v České republice a Jižní Koreji. Zkoumá postoje mladých lidí k politice a míru jejich zapojení do demokratických procesů. Nejdříve se práce soustředí na přechod k demokracii v Jižní Koreji a České republice se zaměřením na studenty a jejich vliv na proces demokratizace. Dále popisuje a porovnává volební systémy těchto dvou zemí, představuje politické strany a poslední prezidentské volby v obou zemích. Samotný výzkum zájmu mladých lidí o politiku je realizován pomocí dotazníku v českém a korejském jazyce.

ABSTRACT

Jméno a příjmení:	Adéla Zadrobílková
Název fakulty a katedry:	Faculty of Arts, Department of Asian studies
Název práce:	Comparison of interest in politics between young Czechs and Koreans
Vedoucí práce:	Dr.Phil. Martin Šturdík, M.A.
Počet stran:	57
Klíčová slova:	young people, politics, democracy, comparison, Czech Republic, South Korea

This bachelor thesis compares the interest in politics among young people in the Czech Republic and South Korea. It examines young people's attitudes towards politics and the extent of their involvement in democratic processes. First, the thesis focuses on the transition to democracy in South Korea and the Czech Republic, focusing on students and how they have influenced the democratization process. It then describes and compares the electoral systems of the two countries, introducing the political parties and the most recent presidential elections in both countries. The actual research on young people's interest in politics is conducted using a questionnaire in Czech and Korean.

Obsah

Úvod.....	10
Teoretická část.....	11
1. Demokratické změny.....	11
1.1 Přechod k demokracii v Jižní Koreji a podíl studentů.....	11
1.2 Přechod k demokracii v České republice a podíl studentů.....	16
1.3 Česko-korejská paralela.....	19
2. Volební systémy.....	20
2.1 Přímá volba prezidenta.....	23
2.2 Volby Korejského prezidenta v roce 2022.....	24
2.3 Volby Českého prezidenta v roce 2023.....	25
3. Politické strany.....	26
3.1 Politické strany Jižní Koreje.....	27
3.2 Politické strany České republiky.....	29
Praktická část.....	32
4. Mladí lidé a politika.....	32
4.1 Zájem mladých Čechů a Korejců o politiku – dotazník.....	33
4.2 Metodologie dotazníku.....	33
4.3 Výsledky dotazníku.....	33
4.4 Shrnutí dotazníku.....	42
Závěr.....	45
Resumé.....	47
Seznam literatury.....	48

Seznam grafů

Graf 1: Věk respondent – tmavě modrá barva: čeští respondenti, světle modrá barva: korejští respondenti. Zdroj: vlastní zpracování.	34
Graf 2: Čeští respondenti podle pohlaví. Zdroj: vlastní zpracování.	34
Graf 3: Korejští respondenti podle pohlaví. Zdroj: vlastní zpracování.	34
Graf 4: Momentální studium českých respondent. Zdroj: vlastní zpracování.	35
Graf 5: Momentální studium korejských respondent. Zdroj: vlastní zpracování.	35
Graf 6: „Chodíte pravidelně k volbám?“, čeští respondenti. Zdroj: vlastní zpracování.	36
Graf 7: „Chodíte pravidelně k volbám?“, korejští respondenti. Zdroj: vlastní zpracování.	36
Graf 8: Jak často sledují čeští respondenti politické dění. Zdroj: vlastní zpracování.	39
Graf 9: Jak často sledují korejští respondenti politické dění. Zdroj: vlastní zpracování.	39
Graf 10: Věk, kdy se respondenti začali zajímat o politiku – tmavě modrá čeští respondenti, světle modrá korejští respondenti. Zdroj: vlastní zpracování.	40
Graf 11: Aktivita českých respondentů ve věcích veřejných jinak, než chozením k volbám. Zdroj: vlastní zpracování.	41
Graf 12: Aktivita korejských respondentů ve věcích veřejných jinak, než chozením k volbám. Zdroj: vlastní zpracování.	41
Graf 13: Názor českých respondentů, zda se mladí lidé dostatečně zajímají o politiku. Zdroj: vlastní zpracování.	42
Graf 14: Názor korejských respondentů, zda se mladí lidé dostatečně zajímají o politiku. Zdroj: vlastní zpracování.	42

Seznam tabulek

Tabulka 1: Porovnání volebního práva v České a Korejské republice. Zdroj: vlastní zpracování, údaje vycházejí z Ústav České a Korejské republiky.	21
Tabulka 2: Jak moc se čeští respondenti zajímají o politiku. Zdroj: vlastní zpracování.....	38
Tabulka 3: Jak moc se korejští respondenti zajímají o politiku. Zdroj: vlastní zpracování.	38
Tabulka 4: Jak moc jsou čeští respondenti spokojeni s politickou situací. Zdroj: vlastní zpracování.	38
Tabulka 5: Jak moc jsou korejští respondenti spokojeni s politickou situací. Zdroj: vlastní zpracování.	38

EDIČNÍ POZNÁMKA

V práci jsou zmiňovány korejské názvy měst a známých osob, pro přepis do latinského písma je použita transkripce Revised Romanization of Korean. Výjimkou z RR přepisu jsou jména Li Syn-man, Kim Ir-sen a název města Soul, které jsou přepsány podle české transkripce.

Úvod

Historicky se mladí lidé a studenti podíleli z velké části na přechodu svých zemí k demokracii a v dnešní době je stále důležité, aby se mladí lidé zajímali o politiku, aktivně se zapojovali do společenského dění a angažovali se ve věcech veřejných.

Hlavním cílem práce je srovnat zájem mladých Čechů a Korejců o politiku, zjistit, jaký je jejich přístup k účasti ve volbách, jejich postoj k politice a jak se podílejí na chodu demokracie v jejich zemi.

Zájem o politiku může být definován jako souhrn postojů, znalostí a motivace k aktivitám, které se týkají politiky¹. Zahrnuje zájem o politické dění, znalost politických systémů a institucí, sledování politických událostí, diskutování o politice a participace na politických aktivitách. Existuje mnoho výzkumů, které zkoumají zájem mladých lidí o politiku v různých zemích světa. V České republice i Jižní Koreji se ukazuje, že zájem mladých lidí o politiku je relativně nízký, jsou tu však i některé studie, které naznačují, že zájem mladých lidí o politiku roste.

Práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část má 3 kapitoly. První kapitola se zaměřuje na vliv mladých lidí na demokratizaci Jižní Koreje a České republiky a srovnává dvě paralely mezi těmito zeměmi. Kapitola druhá zahrnuje volební systémy, volby prezidenta a popisuje poslední prezidentské volby v Jižní Koreji v roce 2022 a volby českého prezidenta v roce 2023. Třetí kapitola mluví o politických stranách a představuje, jak volili mladí lidé v posledních parlamentních volbách v Jižní Koreji v roce 2020 a v České republice v roce 2021.

Praktická část využívá metody dotazníku ke sběru dat a informací. Dotazník byl vyhotoven ve dvou verzích – jedna v českém jazyce a jedna verze v korejském jazyce. Data z odpovědí jsou zpracována pro výzkum hlavních otázek této práce.

Tato práce tedy zkoumá, jaký byl historicky vliv mladých lidí na demokracii v České republice a Jižní Koreji, srovnává jejich politické systémy a díky dotazníku zkoumá, jaký mají mladí lidé zájem o politiku, jak se podílí na chodu demokracie v jejich zemi a porovnává v tomto kontextu skupiny mladých Čechů a mladých Korejců.

¹ Luskin, R. C. (1990). Explaining political sophistication. *Political Behavior*, 12(4), 331–361. [cit. 2024-03-20]
Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/bf00992793>

Teoretická část

Teoretická část nejdříve pojednává o demokratizaci Jižní Koreje od období konce druhé světové války, o významných událostech přispívající k demokratizaci, a především jaký měli mladí lidé a studenti vliv na přechod k demokracii. Porovnáním bude historie České republiky a přesunu země k demokracii opět se zaměřením na aktivitu mladých lidí. Dále stručné vysvětlení volebních systému v Jižní Koreji a v České republice a pojednání o posledních prezidentských volbách v obou zemích. Poslední část obsahuje představení momentálně nejvýznamnějších politických stran se zaměřením, jak volili mladí lidé v posledních volbách do Poslanecké sněmovny ČR a do Národního shromáždění Jižní Koreje.

1. Demokratizace

Aby bylo možné zkoumat politiku a demokracii v Jižní Koreji a České republice, je potřeba si nejdříve nastínit cestu demokratizace, kterou podnikly obě země. První kapitola mluví o roli mladých lidí, a především studentů v přechodu země k demokracii a dále popisuje významné aktivity vysokoškolských studentů během demokratizace.

Kapitoly o přechodu k demokracii v Jižní Koreji i České republice začínají událostmi paralelně od konce 2. světové války až do první poloviny 90. let. I přes to, že jsou od sebe země vzdáleny tisíce kilometrů, je možné spatřit na cestě k demokracii kromě kontrastů i několik paralel. Poté jsou popisovány současné politické vztahy České republiky s Jižní Koreou.

1.1 Přechod k demokracii v Jižní Koreji a podíl studentů

Počátky demokratického režimu v Jižní Koreji sahají do poloviny 20. století. Po osvobození od japonské okupace v roce 1945 se Korejský poloostrov rozdělil na Jižní a Severní Koreu. Vliv USA na jihu a SSSR na severu vedl k rozvoji odlišných politických systémů².

Dějiny Korejské republiky můžeme rozdělit na šest republik:

- **První republika (1948–1960):** V tomto období byl prezidentem pravicový antikomunista Li Syn-man, který vládl během korejské války (1950-1953).

² Stueck, W. (1995). The United States, the Soviet Union, and the Division of Korea: A Comparative Approach. *The Journal of American-East Asian Relations*, 4(1), 1–27. [cit. 2024-03-12] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23612581>

- **Druhá republika (1960–1961):** Po Dubnové revoluci, která byla iniciována studenty, nastoupil krátce jako prezident bývalý starosta hlavního města Soulu a ministr obchodu a průmyslu Yun Po-sun³.
- **Třetí a čtvrtá republika (1961–1979):** V období třetí republiky se chopil moci vojenský diktátor Park Chung-hee, který nastolil autoritářský režim s ekonomickým růstem. Během čtvrté republiky byl prezidentem.
- **Pátá republika (1980–1987):** Diktátor Chun Doo-hwan, nástupce diktátora Parka, vládl po potlačení demokratického hnutí v Gwangju.
- **Šestá republika (1987–současnost):** Demokratizace Jižní Koreje s volenými prezidenty v přímé volbě.

Po rozdělení Korejského poloostrova v roce 1945 se v čele Severní Koreje ocitl politický vůdce Kim Ir-sen, favorit SSSR. Vlady v Jižní Koreji se chopil Li Syn-man, antikomunistický a pravicově orientovaný politik. Během svého mandátu upevňoval moc (například i změnou Ústavy, aby mohl kandidovat na prezidenta i po skončení svého druhého mandátu) a potlačoval opozici, čímž vyvolával nespokojenost obyvatel. Nesvobodné politické klima, zmanipulované volby, policejní šikana a další represivní kroky prezidenta Li vyústily v roce 1960 v tzv. Dubnovou revoluci⁴, která byla jedním z hlavních momentů přechodu k demokracii v Jižní Koreji.

Studenti, kteří chtěli vyjádřit svou nespokojenost s vládou a „*neplněním ideálů demokracie*“⁵, se stali hybnou silou revoluce. První protesty byly vedeny středoškolskými studenty 28. února ve městě Daegu a 15. března musela být ve městě Masan násilně potlačena demonstrace několik tisíců obyvatel, přičemž policie zabila i několik mladých lidí a mučila zatčené občany. Poté, co vyšlo najevo, že policie zfalšovala důkazy svých násilných činů a svedla demonstraci z 15. března na komunisty, obyvatelé města Masan opět demonstrovali proti policii.

Několik dní nato 3 000 studentů požadovalo v Národním shromáždění demokratické spravedlivé volby. 50 000 studentů z univerzit i středních škol se 19. dubna shromáždilo v Soulu před hlavními vládními institucemi a za pár hodin byli rozehnáni policií, přičemž přes 20 osob bylo zastřeleno. Tato událost rozpoutala vlnu dalších protestů po celé zemi, ve kterých zahynuli civilisté

³ *Yun posun.pdf on Egnyte.* (n.d.). Egnyte. [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <https://edglobal.egnyte.com/dl/bL10cROOPT>

⁴ Kim, Q.-Y. (1996). From Protest to Change of Regime: The 4-19 Revolt and the Fall of the Rhee Regime in South Korea. *Social Forces*, 74(4), 1179–1208. [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <https://doi.org/10.2307/2580348>

⁵ Tamtéž, s.1187

i policisté. 26. dubna několik vysokoškolských učitelů protestovalo v ulicích Soulu a k nim se poté během dne přidaly stovky tisíc dalších lidí. Protest vyústil v rezignaci Li Syn-mana 27. dubna⁶.

Jedním z důvodů pro tak velkou mobilizaci studentů oproti jiným věkovým skupinám byl vliv americké armády – mladí lidé vyrůstali v „*přítomnosti americké diplomacie*“⁷, zatímco starší generace vyrůstala během „*japonské koloniální nadvlády*“⁸. Mladí lidé si tedy rychleji všímali svého prostředí, vnímali, že vláda neuspěla v modernizaci Koreje a cítili frustraci, které byla velkým povzbuzujícím faktorem v Dubnové revoluci⁹. 6 měsíců se ještě studenti snažili změnit politiku Koreje do října 1960, kdy v Národním shromáždění požadovali, aby byla uspíšena příprava návrhů zákonů o potrestání politiků za korupci, což byl poslední velký čin studentů, který měl vliv na politiku, pravděpodobně až do roku 1980¹⁰.

Prezidentství Yun Po-suna trvalo pouze krátce. V roce 1961 se po vojenském státním převratu se chopil vlády generál Park Chung-hee, který poté v roce 1972 vyhlásil tzv. Yushin systém, který mu zajistil autoritářskou vládu¹¹. V roce 1979 byl na prezidenta Park Chung-hee spáchán atentát a tím padl i Yushin systém¹². V roce 1980 ho nahradil po dalším státním převratu generál Chun Doo-hwan.

Převrat generála Chuna se skládal z několika fází, kterými bylo zatýkání odpůrců a obsazování strategických míst¹³. V květnu 1980 vyhlásil prezident Chun stanné právo, rozpustil Národní shromáždění a nařídil zákaz politických aktivit. Reakcí na to se 14. května v hlavním městě Soulu shromáždilo až 60 000 studentů, kteří požadovali mimo jiné zrušení stanného práva¹⁴. Pár dní poté, 18. května byli studenti z univerzity Chonnam v Gwangju napadeni vojáky, což vedlo k protestům, ke kterým se přidali později kromě studentů univerzity i občané města¹⁵. Násilného povstání se

⁶ Kim, 1996, s. 1179–1208

⁷ Douglas, W. A. (1963). Korean Students and Politics. *Asian Survey*, 3(12), 584–595. s. 586. [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/3023484>

⁸ Tamtéž, s.586

⁹ Tamtéž, s. 584-595

¹⁰ Tamtéž, s. 584-595

¹¹ Kim, Y. M. (2004). PATTERNS OF MILITARY RULE AND PROSPECTS FOR DEMOCRACY IN SOUTH KOREA. In R. J. May & V. Selochan (Eds.), *The Military and Democracy in Asia and the Pacific* (pp. 119–131). ANU Press. [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/j.ctt2jbj1g.13>

¹² Yun, S. (1997). DEMOCRATIZATION IN SOUTH KOREA: SOCIAL MOVEMENTS AND THEIR POLITICAL OPPORTUNITY STRUCTURES. *Asian Perspective*, 21(3), 145–171. [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/42704149>

¹³ Tamtéž, s.145-171

¹⁴ Tamtéž, s.145-171

¹⁵ Han, I. S. (2005). Kwangju and beyond: Coping with past State Atrocities in South Korea. *Human Rights Quarterly*, 27(3), 998–1045. [cit. 2023-12-17] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/20069818>

zúčastnilo zhruba 5 000 studentů a několik tisíc občanů města Gwangju. Studenti požadovali konec stanného práva a rezignaci generála Chuna z funkce prezidenta. Povstání trvalo několik dní a neví se přesně, kolik civilistů a vojáků bylo během něj zabito nebo zraněno. Vláda vydala prohlášení, že povstání mělo 200 obětí¹⁶, ale podle lidskoprávních zdrojů, jako jsou například Asia Watch Committee a magazín Korea Scope, bylo zabito až 2 000 lidí¹⁷.

Byli to hlavně studenti, kteří se snažili vzepřít a obrátit politickou situaci od převzetí vlády generálem Chunem a povstání v Gwangju bylo jedním z klíčových momentů pro demokratizaci Jižní Koreje¹⁸.

Ačkoliv se ekonomice vedlo dobře, inflace a nezaměstnanost v Koreji klesla, Chunova vláda byla vnímána jako nelegitimní. Proto se v letech 1983 a 1984 rozhodla vláda provést kroky, které by zlepšily její postavení jak před svými občany, tak i ve světě. Mezi ně patřilo například vrácení do funkce vyloučené vysokoškolské učitele a studenty, propuštění zajatých studentských aktivistů z povstání v Gwangju v roce 1980 a zrušení zákazu aktivit politiků, kteří představovali hrozbu pro autoritářskou vládu. Během této doby se v Jižní Koreji tvořily anti vládní spolky, tvořené z velké části studenty a dělníky. Studenti tvořily nejdříve menší skupiny, ale po osvobození a navrácení propuštěných učitelů a studentů do škol se studentské aktivity začaly organizovat ve velkém. Během roku 1984 se univerzity a vysokoškolské spolky snažily navázat spolupráci napříč zemí a v roce 1985 už byla vybudována studentská „systémová zastřešující organizace – *National Federation of Student Associations*“¹⁹, která mohla systematicky bojovat proti autoritářské vládě²⁰. Kromě legálních aktivit těchto studentských spolků se ale studenti také zapojovali do nelegální činnosti, aby tak zvýšili intenzitu boje proti současnému režimu. Velký počet studentů pracoval tajně v továrnách, aby pomohli k organizaci dělnických spolků a mohli sloužit jako spojení mezi studentskými a dělníckými organizacemi. V březnu 1985 byla vytvořena velká organizace United People's Movement for Democracy and Unification tvořená mladými lidmi s demokratickou agendou²¹.

¹⁶ Chronologies. (2006). North Korean Review, 2(1), 103–112. [cit. 2023-12-17] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/43908683>

¹⁷ Warnberg, T. (1987). The Kwangju Uprising: An Inside View. *Korean Studies*, 11, 33–57. [cit. 2023-12-17] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23717579>

¹⁸ Yun, 1997, s. 145–171

¹⁹ Tamtéž, s. 145-171

²⁰ Tamtéž, s.145-171

²¹ Tamtéž, s.145-171

Součástí uvolňujících kroků vlády bylo konání voleb do Národního shromáždění v únoru 1985. Vláda ale nečekala, že ji ve výsledku voleb bude opozice tolik ohrožovat. Vládní strana Democratic Justice Party získala většinu v Národním shromáždění, ale nově vytvořená strana New Korean Democratic Party (NKPD), vedena opozičními politiky Kim Young-samem a Kim Dae-jungem, dostala velkou podporu ve velkých městech²². NKDP tlačila na vládu k jednání o změně ústavy a uspořádání přímých prezidentských voleb, ale prezident Chun v roce 1987 jednání zamítl s odůvodněním, že volby uspořádá až po Olympijských hrách v roce 1988, které se pořádaly v Soulu. Toto rozhodnutí pobouřilo i střední třídu, která se dosud do politických aktivit nezapojovala. Ve stejný rok policie umučila k smrti studenta Seoul National University Park Jong-cheola a 10. června prezident Chun vybral jako nástupce na funkci prezidenta, generála a svého kolegu Roh Tae-wooa, což vedlo k násilným protestům ze strany studentů a poté i střední třídy²³. Protesty pokračovaly až se nakonec 26. června přes milion lidí po celé Jižní Koreji účastnilo mírového pochodu²⁴.

Vojenští velitelé odmítli zásah armády proti protestujícím občanům a 29. června 1987 vyhlásil Roh Tae-woo tzv. deklaraci z 29. června, kterou podpořil i Chun Doo-hwan²⁵:

- „*Přímé prezidentské volby v únoru 1988*
- *Změna zákona o prezidentských volbách*
- *Amnestii a obnovení občanských práv pro disidenty (včetně Kim Dae-junga)*
- *Ochranu lidských práv*
- *Zavedení svobody tisku*
- *Lokální autonomii a samosprávu*
- *Reformu postavení politických stran*
- *Sociální reformy*“²⁶

V lednu 1988 konečně proběhly první přímé prezidentské volby. Studenti do té doby stále pořádali menší demonstrace a během volebního dne hlídkovali u volebních urn, aby zajistili férové prezidentské volby²⁷. Opozice, Kim Young-sam a Kim Dae-jung, se neshodla na jednom

²² Tamtéž, s. 145-171

²³ Han, S.J. (1988). South Korea in 1987: The Politics of Democratization. *Asian Survey*, 28(1), 52–61. [cit. 2024-02-16] Dostupné z: <https://doi.org/10.2307/2644872>

²⁴ Yun, 1997, s.145–171

²⁵ Tamtéž, s. 145-171

²⁶ Shin, D. C. (1999). Mass politics and culture in democratizing Korea. p. 3 [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://ci.nii.ac.jp/ncid/BA43140672>

²⁷ Han, 1988, s. 52–61

kandidátovi, proto se hlasy rozdělily a prezidentem se stal Roh Tae-woo²⁸. Jeho vítězstvím se udržela u moci strana Democratic Justice Party (DJP). V Národním shromáždění však většinu neobdržela, proto v roce 1990 vznikla aliance tvořena stranami DJP, RDP (Reunification Democratic Party) a NDRP (New Democratic Republican Party) a vznikla tak vláda koalice²⁹. Posledním krokem k demokracii pak bylo zvolení Kim Young-sama prvním prezidentem bez vojenské minulosti v roce 1992³⁰.

1.2 Přejchod k demokracii v České republice a podíl studentů

Českou republiku můžeme stejně jako Jižní Koreu rozdělit na několik období:

- **První republika (1918–1938):** V tomto období demokracie byl prvním prezidentem Československé republiky politik a filozof Tomáš Garrigue Masaryk (1918–1935). Po něm nastoupil jako prezident Edvard Beneš (1935–1938).
- **Druhá republika (1938–1939):** Prezidentem Česko-Slovenské republiky byl právník a politik Emil Hácha.
- **Protektorát Čechy a Morava (1939–1945):** území Československa okupované nacisty, které zahrnovalo Čechy a Moravu. Od roku 1940 byl prezidentem Edvard Beneš, který část své vlády působil v exilu v Británii.
- **Třetí republika (1945–1948):** Prezidentem obnoveného demokratického státu byl Edvard Beneš do roku 1948.
- **Socialistické Československo (1948–1989):** Od roku 1948 nastoupil k moci komunistický režim. V tomto období se vystřídalo několik komunistických politiků jako prezidenti: Klement Gottwald (1948–1953), Antonín Zápotocký (1953–1957), Antonín Novotný (1957–1968), Ludvík Svoboda (1968–1975) a Gustav Husák (1975–1989).
- **Česká a Slovenská Federativní Republika (1990-1992):** Toto období bylo posledním před rozdělením Česka a Slovenska. Prezidentem federativní republiky byl politik Václav Havel, který komunistický režim kritizoval. Václav Havel byl zvolen prezidentem v roce 1989.

²⁸ Kim, 2004, s. 119–131

²⁹ Kim, H. (1995). BUILDING A NEW PARTY SYSTEM: THE CASE OF KOREA. *Asian Perspective*, 19(1), 195–219. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/42704065>

³⁰ Chronologies, 2006, s. 103–112

- **1993–současnost:** ČSFR se rozdělilo na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku. Prezidentem byl do roku 2003 Václav Havel.

V roce 1948 se v Československé republice dostala k moci Komunistická strana Československa (KSČ), prezidentem se stal Klement Gottwald, který nahradil dosavadního prezidenta Edvarda Beneše, a tím začalo období komunistického totalitního režimu. Jako jediní vyjádřili svůj nesouhlas studenti vysokých škol, když 25. února 1948 pochodovali hlavním městem Prahou. Jednalo se o poklidný, tichý průvod několika tisíců mladých lidí, který „šel protestovat proti ztrátě demokracie na Hrad“.³¹ Průvod byl zastaven vojáky Sboru národní bezpečnosti a násilím rozehnan.³² Po únoru 1948 se komunistická strana rychle chopila moci a začala řídit stát podle ekonomických a politických ideálů Sovětského svazu. Během 50. let byli zatýkáni opoziční politici a lidé, kteří představovali hrozbu pro komunistickou stranu³³.

V května 1953 zemřel Stalin a krátce na to i prezident Gottwald. Nástupcem se stal v SSSR Nikita Chruščov a v ČSR Antonín Zápotocký. V roce 1956 bylo studentům povoleno uspořádat Majáles – oslavu hudby, umění a studentského život. Majáles ale nesl opoziční charakter, Univerzita Karlova vydala seznam ironických hesel jako například „*At' vzkvétá aparát Československého svazu mládeže – opora naší práce!*“³⁴. Na studentském majálesovém průvodu, který šel hlavním městem, bylo až 100 000 lidí.

Během 60. let pokračovaly studentské demonstrace a protesty proti současnému režimu – v letech 1962-1964 se děly tzv. Petřínské události– první taková událost byla v roce 1962, kdy studenti z Prahy během svých pochodů a protestů působili výtržnictví v centru hlavního města, utkali se s policií a několik studentů bylo i zatčeno. Takové události se opakovaly další dva roky a v letech 1965 a Majáles v roce 1966 vyústil v další výtržnickou Petřínskou událost, kde zasáhla policie a zatkla velký počet lidí³⁵.

³¹ Studenti proti totalitě: Únor 1948. (n.d.). [Video]. ČT Edu. 0:45. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/9424-studenti-proti-totalite-unor-1948>

³² Tamtéž, 0:50

³³ Cashman, L. (2008). Remembering 1948 and 1968: Reflections on Two Pivotal Years in Czech and Slovak History. *Europe-Asia Studies*, 60(10), 1645–1658. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/20451652>

³⁴ *Studenti sobě aneb majáles - iForum*. (n.d.). iForum. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <https://iforum.cuni.cz/IFORUM-9119.html>

³⁵ Polák, M. (2019). Politics of the street. Students' demonstrations in Prague during the 1960s and the disintegration of structures of the Czechoslovak Union of Youth at universities. *Soudobé Dějiny*, 26(2–3), 227–256. [cit. 2023-03-18] Dostupné z: <https://doi.org/10.51134/sod.2019.014>

Trvající protesty a násilná utkání s policií v letech 1966 a 1967 vedly k organizaci studentských spolků a chování policie pak vedla k mobilizaci. Byli to studenti, kdo učinil první krok k Pražskému jaru³⁶.

Studentské protesty oslabily pozici prezidenta Antonína Novotného, kterého nahradil Alexandr Dubček. Ten představil řadu nových opatření, které zahrnovaly například svoboda médií, cestování nebo výběr z více politických stran ve volbách³⁷. Spolu s takovými sliby vzrostla naděje občanů, že by se země mohla vrátit k demokracii. Tato myšlenka vedla k počátku revoluce zvané Pražské jaro, která trvala do srpna 1968, dokud Československo neobsadila vojska Varšavské smlouvy.

V reakci na invazi se studenti (i dělníci) snažili demonstrovat a vzdorovat proti pohybu vojsk ve velkém, ale bez výsledku. I po srpnu 1968 ale studenti pokračovali ve vzdoru a organizovali stávky napříč zemí. Ve snaze vyburcovat občany k protestům se 16. ledna 1969 na protest proti okupaci Československa upálil pražský student Jan Palach³⁸. V odkazu Jana Palacha pokračovali i jiní studenti, Jan Zajíc a Evžen Plocek se upálili tentýž rok³⁹.

Po událostech v roce 1969 se musel odpor proti režimu skrývat, ale nadále rostl. V roce 1977 vznikla Charta 77, kterou podepsalo několik státníků. Jednalo se o občanskou iniciativu, která žádala komunisty, ať dodržují závazky vůči lidským právům⁴⁰.

V roce 1988 se uskutečnilo několik veřejných protestů proti režimu v Praze a Bratislavě⁴¹ a v roce 1989 proběhl tzv. Palachův týden – několik organizací, jako např. Charta 77, uspořádalo shromáždění na uctění památky studenta Jana Palacha. I přes zákaz vlády se lidé sešli v Praze a společně protestovali proti režimu. Lidé byli násilně rozehnáni, ale protesty pokračovaly celý týden. Tyto události vyvolaly zájem i v zahraničí. Na jaře byla vypracována petice Několik vět, dokument, který kritizoval systém⁴².

³⁶ Polák, 2022, s. 27-145

³⁷ Stoneman, A. J. (2015). Socialism With a Human Face: The Leadership and Legacy of the Prague Spring. *The History Teacher*, 49(1), 103–125. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/24810503>

³⁸ Blažek, P. *Jan Palach*. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <https://www.janpalach.cz/en/default/jan-palach/dk4>

³⁹ BLAŽEK, Petr: Sebeupálení jako radikální forma protestu ve světě. In: SVOBODA, Libor (ed.): Solitér. Pocta historikovi Václavu. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: https://www.janpalach.cz/pdf/sbornik_VEBER.pdf

⁴⁰ UKIELSKI, Pawel: Československo. Implóze systému. In: BURAKOWSKI, Adam-GUBRYNOWICZ, Aleksander-UKIELSKI, Pawel (eds.): 1989-podzim národů. Praha 2022. [cit. 2024-01-05] Dostupné z: <https://www.academia.cz/uploads/media/preview/0001/09/b854b64b63b3ecedff2c4c62ec51865490806bb4.pdf>

⁴¹ Emmert, F. (2019). Sametová revoluce: cesta ke svobodě. Česko: CPRESS. [cit. 2024-01-20] ISBN 9788026428343

⁴² Blažek, n.d., *Jan Palach*

Sametová revoluce byla uspořádána studentskými spolky 17. 11.1989. Sametová proto, protože se jednalo o poklidnou demonstraci. Studenti se sešli v Praze a společně protestovali proti komunistickému režimu. Po oficiálním konci byli však demonstranti rozehnáni násilím. Zpráva o zraněných se roznesla po celé zemi a vypukly tak protesty proti systému, po kterých přišlo také stávkování na vysokých školách. Na konci listopadu proběhla v Praze dosud největší demonstrace. Představitelé komunistického režimu tlak nezvládli a byla zvolena nová vláda s převahou nekomunistických politiků. Na konci roku 1989 byl Václav Havel neoficiálně zvolen do funkce prezidenta Československa⁴³. V roce 1993 došlo k rozdělení Československa na samostatnou Českou republiku a Slovenskou republiku. Jednalo se o spor o přejmenování republiky na federaci. Odlišné názory pak vedly k zániku Československé republiky. Tentýž rok byl opět zvolen prezidentem Václav Havel.

1.3 Česko-korejská paralela

Historie nám ukazuje dvě různé cesty k demokracii dvou vzdálených států s odlišnou kulturou. Přesto mezi nimi můžeme hledat podobnosti, které nalezneme při zkoumání jejich demokratizace. Kromě podobností ale můžeme spatřit i několik kontrastů, co se týče vývoje Jižní Koreje a České republiky.

Paralela začíná hned po 2. světové válce, kdy Korea byla osvobozena od Japonska a v Evropě tehdejší Československo od Německa. Rozdílem je, že jižní část Korejského poloostrova osvobodila americká armáda, Československo z východu Rudá armáda a ze západu Američané. V Československu se chopila vlády komunistická strana stejně jako v Severní Koreji. V důsledku vlivu rozdílných armád byla Korea rozdělena na Jižní a Severní poměrně brzy po válce – Československo zůstává jako jeden stát ještě dlouho.

Totalitní režim byl nastolen v Jižní Koreji i v Československu, kdy v obou případech trval do začátku 90. let minulého století. Vzhledem k orientaci Československa na východ a k možnému kontaktu pouze se státy východního bloku, nebylo pro tyto dvě země možné, aby navázali politické kontakty. Československo jako komunistický stát mělo blíže ke KLDR než k Jižní Koreji. Naopak Jižní Korea měla podporu USA, byl to tedy stát kapitalismu. Během Studené války byly tyto dva státy protipóly.

⁴³ Sametová revoluce v Československu | Paměť národa. [cit. 2024-01-20] Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20220404162509/https://www.pametnaroda.cz/cs/sametova-revoluce-v-ceskoslovensku>

K prvnímu politickému setkání mezi Jižní Koreou a Československem došlo až v roce 1988 na letních olympijských hrách v Soulu, tam došlo k navázání obchodních vztahů mezi těmito státy⁴⁴. V případě Československa i Jižní Koreje se obě země v této době už blížily k začátku demokratických států – v roce 1987 se v Jižní Koreji konaly demokratické volby prezidenta a v roce 1989 v Československu proběhla Sametová revoluce. První diplomatické vztahy byly uzavřeny v roce 1990⁴⁵.

Důležitý bod pro tuto práci je, že v obou případech se dá pozorovat, jak velkou roli v demokratizaci hráli studenti, studentská hnutí, občanská hnutí a protesty. V obou zemích se studenti vysokých škol aktivně podíleli na přechodu k demokracii, několikrát i více než jiné věkové skupiny. Studenti byli klíčovým faktorem v boji proti totalitním režimům.

Od roku 1993 měly jak Jihokorejská republika, tak i Česká republika prvního demokratického prezidenta. Ačkoliv byl Roh Tae-woo zvolen demokratickou přímou volbou, tak kvůli jeho vazbám na původní totalitní režim a vojenskou minulost byl prvním civilním demokratickým prezidentem Kim Young-sam. V případě Václava Havla v České republice se jedná o prvního demokratického prezidenta samostatného státu po oddělení od Slovenské republiky.

V této době je mezi dvěma Korejemi podepsán mír, ale panuje mezi nimi napětí a Severní Korea je stále bezpečnostní hrozbou pro Jižní Koreu. Naopak mezi Českou republikou a Slovenskou republikou probíhá blízká ekonomická, politická i kulturní spolupráce.

2. Volební systémy

Jako demokratické státy, Česká i Korejská republika mají volební právo a nejvyšší instituce zakotveny ve svých Ústavách. Ústava Korejské republiky byla poprvé publikována v roce 1948⁴⁶ a naposledy upravena v roce 1987⁴⁷. Ústava České republiky byla vydána v roce 1992⁴⁸. Volební právo je v ČR zaručeno Listinou základních práv a svobod vydanou v témže roce. Následující

⁴⁴ JUREČKOVÁ, Bc. Daniela. *Minulost a současnost česko-(jiho)korejských vztahů*. Praha, 2019. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta Mezinárodních vztahů. Vedoucí práce prof. PhDr. Zdeněk Veselý, CSc. [cit. 2024-01-20] Dostupné z: <http://www.vse.cz/vskp/eid/75901>

⁴⁵ Tamtéž

⁴⁶ *Constitution of the Republic of Korea*, 12 July 1948. [cit. 2024-01-20] Dostupné z: <https://www.refworld.org/docid/3ae6b4dd14.html>

⁴⁷ Tamtéž

⁴⁸ *Ústava České republiky*, 16. prosince 1992. [cit. 2024-01-21] Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

tabulka obsahuje porovnání volebního práva, moci zákonodárné a prezidenta republiky mezi Českou a Korejskou republikou.

Tabulka 1: Porovnání volebního práva v České a Korejské republice. Zdroj: vlastní zpracování, údaje vycházejí z Ústav České a Korejské republiky.

Česká republika	Korejská republika
Právo volit	
Aktivní volební právo: 18 let Pasivní volební právo: Poslanecká sněmovna: 21 let Senát: 40 let Prezident: 40 let	Aktivní volební právo: 18 let Pasivní volební právo: Národní shromáždění: 18 let ⁴⁹ Prezident: 40 let ⁵⁰
Moc zákonodárná	
Parlament Dvě komory: Horní komora – Senát Dolní komora – Poslanecká sněmovna Poslanecká sněmovna: 200 poslanců Funkční období: 4 roky Senát: 81 senátorů Funkční období: 6 let	Národní shromáždění Národní shromáždění: 300 členů zákonodárného shromáždění Funkční období: 4 roky Volby do Národního shromáždění: všeobecná, rovná, přímá a tajná volba Hybridní volební systém: většinový volební systém: 253 členů „closed-list“ systém podle zásady poměrného zastoupení: 47 členů ⁵¹

⁴⁹ He-Rim, J. (2022, March 9). [Newsmaker] [Voters &] 18-year-olds cast historic first vote - The Korea Herald. *The Korea Herald*. [cit. 2024-01-21] Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20220309000106>

⁵⁰ Cheong-Mo, Y. (2021, June 2). Over half of Koreans agree to lower legal minimum age for presidential candidacy: poll. *Yonhap News Agency*. [cit. 2024-01-21] Dostupné z: <https://en.yna.co.kr/view/AEN20210602007600315>

⁵¹ *Electoral system* | *Asian Electoral Resource Center*. (n.d.). [cit. 2024-01-21] Dostupné z: <https://aerc.anfrel.org/country/south-korea/electoral-system/>

<p>Volby do Poslanecké sněmovny: všeobecná, rovná, přímá a tajná volba podle zásady poměrného zastoupení</p> <p>Volby do Senátu: všeobecná, rovná, přímá a tajná volba podle zásady většinového volebního systému</p>	
Prezident republiky	
<p>Volby: všeobecné, rovné, přímé a tajné, dvoukolové Volební období: 5 let</p>	<p>Volby: všeobecné, rovné, přímé a tajné, jednokolové Volební období: 5 let</p>

Tabulka nám ukazuje řadu podobností a odlišností mezi volebním právem a volbami v České a Korejské republice. V obou zemích je volební právo zakotveno na ústavní úrovni, v ČR je volební právo zaručeno i Listinou základních práv a svobod.

Zákonodárná moc, která je zakotvena v Ústavě (pro Českou republiku i Jižní Koreu) náleží Parlamentu. V České republice se Parlament dělí na dvě komory – horní (Senát) a dolní (Poslanecká sněmovna). V Koreji má Parlament název Národní shromáždění. Rozdíl kromě názvu institucí je také počet členů – v Parlamentu je celkem 200 poslanců a 81 senátorů, kdežto v Národním shromáždění je celkem 300 členů. Funkční období Národního shromáždění je 4 roky stejně jako Poslanecké sněmovny ČR. Dále je rozdíl také ve volebním systému – volby do Senátu ČR probíhají podle zásady většinového volebního systému, kdy si lidé zvolí jednoho kandidáta za volebním obvodu (kterých je v ČR 81) a stejně tak se i volí 253 členů zákonodárského shromáždění do Národního shromáždění v Jižní Koreji. Zbylých 47 členů Národního shromáždění a všech 200 poslanců v Poslanecké sněmovně ČR se volí pomocí systému poměrného zastoupení.

Prezident republiky je volen přímou volbou v obou zemích a funkční období je 5 let. Volby jsou v obou státech všeobecné, rovné a tajné. Rozdílem je pravidlo, že v Koreji může být prezidentský kandidát zvolen pouze jednou a je volen v jednokolové volbě, zatímco v ČR může

být kandidát zvolen dvakrát a volby jsou dvoukolové. Ve volbách českého prezidenta se může stát prezidentem ten kandidát, který získá nadpoloviční počet hlasů. Pokud takový kandidát není, postupují dva kandidáti s nejvyšším počtem hlasů do dalšího kola. Prezidentem se stane ten kandidát, který získá vyšší počet hlasů. Ve volbě korejského prezidenta je zvolen ten kandidát, který získá nejvyšší počet hlasů.

Společným znakem je aktivní volební právo, které v obou zemích je nastaveno na dolní hranici 18 let. Pasivní volební právo se v obou státech liší podle funkce, do které občan kandiduje – viz tabulka 1.

2.1 Přímá volba prezidenta

Mladí lidé historicky usilovali o možnost zvolit si svého prezidenta v přímé volbě – hlavně v Jižní Koreji lidé nedůvěřovali politikům, že by zvolili prezidenta bez svých vedlejších zájmů. Přímá volba demokraticky posiluje charakter politického systému a umožňuje lidem, aby si demokraticky zvolili svého vůdce.

V České republice byla přímá volba prezidenta republiky navržena v roce 2010 tehdejší vládní koalicí, aby občané mohli volit prezidenta přímou volbou od roku 2013. Tento návrh podporoval prvky přímé demokracie na úkor demokracie zastupitelské⁵². Mezi více návrhy byla zvolena varianta, kterou užíváme dnes – buď získá jeden kandidát nadpoloviční většinu hlasů, a pokud se tak nestane, postupují dva kandidáti s nejvyšším počtem hlasů do druhého kola. Prezident České republiky nesmí být zvolen více než dvakrát. Prvním prezidentem zvoleným přímou volbou byl prezident Miloš Zeman v roce 2013, který byl následně znovuzvolen v roce 2018.

V Korejské republice se prezident volí také přímou volbou a zvolený kandidát může být zvolen pouze jednou. Tento systém byl přestaven během demokratizace Koreje v roce 1987, aby země přešla autokratické vládě jedné osoby⁵³. Prezident je volen systémem prosté většiny v jednokolových volbách. Prvním prezidentem Jižní Koreje zvoleným v přímé volbě byl Roh Tae-woo v prezidentských volbách v roce 1987. Roh Tae-woo, předseda Democratic Justice Party, byl sice zvolen demokraticky, ale jednalo se o prezidenta s vojenskou minulostí a měl blízký vztah

⁵² *Přímá volba prezidenta*. (n.d.). Copyright (C) 2009-2023 Úřad vlády ČR. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/prima-volba-prezidenta--78534#>

⁵³ Lee, Hyunji. "The Democratic Deficit in South Korea: The 2012 Presidential Election and its Aftermath." *Representation* 51 (2015): 311 - 326. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/00344893.2015.1108357>

k diktátorovi Chun Doo-hwanovi, proto o něm nelze mluvit jako o prvním demokratickém prezidentovi – to až o jeho nástupci, Kim Young-samovi⁵⁴, který byl prvním civilním prezidentem.

2.2 Volby Korejského prezidenta v roce 2022

Na jaře 2022 se konaly prezidentské volby v Jižní Koreji. Nástupce dosavadního prezidenta Moon Jae-ina si občané volili 9. března. Kandidáti byli dva – Lee Jae-myung za stranu Democratic Party of Korea a Yoon Seok-yeol za konzervativní stranu People Power Party. Yoon Seok-yeol vyhrál o pouhé 1 procento hlasů, dohromady s 16,394,815 hlasy (48.5 procent), o 247 077 hlasů více, než jeho protivník⁵⁵. Výhra kandidáta strany PPP znamenala také návrat konzervativců⁵⁶.

Po světové pandemii Covidu19 byly tyto volby pro Jižní Koreu klíčové – rozhodovalo se o budoucím směru země, nárůstu cen bydlení, nezaměstnanosti a rozdílech v příjmech⁵⁷. Kandidát Yoon během své kampaně prohlásil, že plánuje například zrušení limitu pracovní doby, snížení minimální mzdy, daňovou úlevu, podporu malých firem a osob samostatně výdělečně činných a podporu soukromého sektoru a výstavbu milionu domovů⁵⁸.

Kandidát Lee Jae-myung se ve své kampani zaměřil právě na ekonomické problémy, které zasáhly Jižní Koreu po světové pandemii. Jeho populistická agenda slibovala mimo jiné univerzální roční příjem 1 milion wonů (zhruba 17 000 Kč) každému občanovi a rozdávatí hotovosti pro zjemnění dopadu následků Covidu19⁵⁹. Další velkou otázkou, kterou se oba prezidentští kandidáti zabývali ve svých kampaních, byla otázka ministerstva rovnosti pohlaví a rodiny – kandidát Yoon přilákal spoustu mladých mužských voličů slibem, že dané ministerstvo během své vlády zruší. 58.7 procent voličů (kandidáta Yoona) ve věku 18 – 29 let byli mužští voliči⁶⁰. Důvodem je, že se mladí muži v Koreji cítí být znevýhodnění oproti ženám tím, že ženy po střední škole mohou

⁵⁴ Min-Sik, Y. (2023, May 24). [Korean History] June 1987: Democracy takes root, at least in the Constitution – The Korea Herald. *The Korea Herald*. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20230524000525>

⁵⁵ Faris Al-Fadhat & Jin-Wook Choi (2023) Insights From The 2022 South Korean Presidential Election: Polarisation, Fractured Politics, Inequality, and Constraints on Power, *Journal of Contemporary Asia*, 53:4, 724-736, [cit. 2024-01-27] Dostupné z: DOI: 10.1080/00472336.2023.2164937

⁵⁶ Tamtéž, s. 724-736

⁵⁷ Tamtéž, s. 724-736

⁵⁸ McCurry, J. (2022b, March 14). South Korea election contenders neck and neck, according to exit polls. *The Guardian*. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2022/mar/09/south-korea-presidential-election-yoon-suk-yeol-lee-jae-myung>

⁵⁹ Tamtéž

⁶⁰ 2022 daeseon chulgujosa / KBS nyuseu. (n.d.). *KBS nyuseu*. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: https://news.kbs.co.kr/special/election2022/president/exit_poll.html

rovnou na univerzity a začít kariéry, zatímco muži ještě musí splnit povinnou vojenskou službu⁶¹. Kandidát Lee na návrh reagoval tím, že by z celého korejského názvu ministerstva pouze odebral slovo „žena“⁶² (여성가족부⁶³ – 여성 korejské slovo pro ženu, v doslovném překladu název zní „Ministerstvo žen a rodiny“).

Podle jihokorejské televizní stanice KBS, Lee Jae-myeong byl populárnější u mladých voličů ve věku 18–29 let (47.8 procent) a u voličů ve věku 40–49 let (60.5 procent). Jeho oponent Yoon Seok-yeol byl populárnější u voličů ve věku 30–39 let (48.1 procent) a největší podporu měl u voličů nad 60 let (67.1 procent)⁶⁴.

Pokud se jedná o dodržování slibů, ačkoliv nový prezident Yoon Seok-yeol slíbil odstranění ministerstva rovnosti pohlaví a rodiny, zatím se tak nestalo. Oproti svému předchůdci, Moon Jae-inovi, se prezident Yoon nesnaží o vedení rozhovorů se Severní Koreou. Poslední pokrok v diplomatických vztazích se uskutečnil v roce 2021, kdy ještě za vlády prezidenta Moona, kdy Severní a Jižní Korea obnovily komunikační linky⁶⁵.

2.3 Volby Českého prezidenta v roce 2023

Česká republika si začátkem roku 2023 volila nového prezidenta. První kolo voleb se konalo 13. a 14. ledna a druhé o 14 dní později. Kandidovalo celkem devět uznaných kandidátů, z toho sedm kandidátů bylo navrženo poslanci či senátory, zbylí dva kandidáti sesbírali podpisy od občanů⁶⁶. Do druhého kola voleb postoupili dva kandidáti s nejvyšším počtem hlasů – Petr Pavel a Andrej Babiš.

Kandidát Petr Pavel stejně jako jeho protikandidát Andrej Babiš zmiňoval ve svém programu⁶⁷ migraci a vzrůst inflace, proti kterým chce bojovat. Dále lidem sliboval být slušným a

⁶¹ Kuhn, A. (2022, March 8). As South Koreans go to the polls, a backlash against feminism has become political. *NPR*. [cit. 2024-02-10] Dostupné z: <https://www.npr.org/2022/03/08/1085111819/as-south-koreans-go-to-the-polls-a-backlash-against-feminism-has-become-politica>

⁶² McCurry, 2022, *The Guardian*

⁶³ Ministry of Gender Equality & Family Republic of Korea. (n.d.). *Ministry of Gender Equality and Family*. [cit. 2024-02-10] Dostupné z: <https://www.mogef.go.kr/eng/index.do>

⁶⁴ 2022 daeseon chulgujosa | KBS nyuseu. (n.d.). KBS nyuseu. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: https://news.kbs.co.kr/special/election2022/president/exit_poll.html

⁶⁵ Kwon, J., & Ehlinger, M. (2021, October 4). North Korea reopens communication and military hotline with South. *CNN*. [cit. 2024-02-23] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2021/10/03/asia/north-korea-south-korea-intl/index.html>

⁶⁶ *V prezidentských volbách bude na výběr z devíti kandidátů - Ministerstvo vnitra České republiky*. (n.d.). [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20221125141741/https://www.mvcr.cz/clanek/v-prezidentskych-volbach-bude-na-vyber-z-deviti-kandidatu.aspx>

⁶⁷ *Petr Pavel - Prezidentské volby 2023 - Programy do voleb*. (n.d.). Petr Pavel - Prezidentské Volby 2023 - Programy Do Voleb. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://prezident2023.programydovoleb.cz/kandidat/petr-pavel/profil>

nezávislým prezidentem a chce otevřeně komunikovat s občany. Petr Pavel prezidentské volby vyhrál s 58,3 procenty hlasů⁶⁸ dne 28. 1. 2023. Podle průzkumu PAQ Research volili prezidenta Pavla především voliči koalice SPOLU a PirStan ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021⁶⁹ – tito voliči se skládají především z mladých lidí, vysokoškolských studentů a lidí s vysokoškolským titulem (viz kapitola 3.2 Politické strany České republiky).

Dalším bodem na programu prezidenta Pavla bylo zlepšení ekonomiky. V novoročním projevu 2024 vyzval prezident Pavel k přijetí eura⁷⁰, k čemuž se Česká republika zavázala vstupem do Evropské unie⁷¹. Jedná se spíše o symbolickou výzvu, protože nejdříve musí Česká republika nejdříve splnit tzv. maastrichtská kritéria, aby mohla přijmout euro a o to se musí postarat vláda.

Během své vlády ukázal prezident Petr Pavel, že mu na názorech mladých lidí záleží – v novoročním projevu 2024 adresoval i mladé lidi⁷² a v lednu 2024 se sešel se zástupci mladé generace na Pražském hradě, kde spolu diskutovali o „*klíčových tématech mladé generace*“ a „*naplánovali propojení aktivit prezidenta a mladých na rok 2024*“⁷³. Prezident také vyjádřil svou podporu v otázce, zda by bylo možné snížit věkovou hranici pro aktivní volební právo na 16 let⁷⁴.

3. Politické strany

Tato kapitola představuje politické strany Jižní Koreje a České republiky. Všechny zmíněné jihokorejské strany jsou součástí Národního shromáždění za období 2020-2024 a všechny české strany nebo hnutí jsou součástí Poslanecké sněmovny za období 2021-2025.

⁶⁸ *Prezidentské volby 2023* • iROZHLAS. (n.d.). iROZHLAS. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/volby/prezidentske-volby-2023>

⁶⁹ *Komu dali hlas voliči stran z parlamentních voleb 2021*. iRozhlas. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://data.irozhlas.cz/charts/bar-prez-2kolo-ppsp/>

⁷⁰ Čtk. (2024, January 1). *Dvacet let se vyhýbat euru není správné, Pavlovu výzvu k přijetí měny experti vítají*. Aktuálně.Cz - Víte, Co Se Právě Děje. [cit. 2024-03-12] Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/analytici-pavlova-vyzva-k-plneni-zavazku-prijeti-eura-je-spr/r~e9cbb8f2a8bf11ee8980ac1f6b220ee8/>

⁷¹ ČBN. (2003). *Strategie přistoupení České republiky k eurozóně - Česká národní banka*. [cit. 2024-03-12] Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-inflaci/tematicke-prilohy-a-boxy/Strategie-pristoupeni-Ceske-republiky-k-eurozone>

⁷² Dolejší, V. (2024, January 3). Glosa: Prezident Pavel, kámo mladých. *Seznam Zprávy*. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/nazory-komentare-glosa-prezident-pavel-kamo-mladych-242834>

⁷³ *Prezident Pavel se na Hradě setkal se zástupci mladé generace, plánovali společné aktivity na letošní rok - Pražský hrad*. Pražský Hrad. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy/prezident-pavel-se-na-hrade-setkal-se-zastupci-mlade-generace-planovali-spolecne-aktivity-na-letosni-rok-17589>

⁷⁴ Echo. (2023, March 28). „*Mladí lidé mají dostatečný přehled*.“ *Prezident Pavel je pro snížení věkové hranice voličů na 16 let*. Echo24.cz. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: https://echo24.cz/a/HEQwW/zpravy-domov-petr-pavel-by-byl-pro-snizeni-vekove-hranice-u-voleb-na-16?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu

3.1 Politické strany Jižní Koreje

Jižní Korea, stejně jako Česká republika, má „multi-party“ systém politických stran, tedy že ústavní systém daných zemí umožňuje kandidaturu více politických stran. Historicky je však vidět, že v Jižní Koreji dominují především dvě strany – liberální Democratic Party of Korea a konzervativní People Power Party⁷⁵.

V Jižní Koreji má v Národním shromáždění nejvíce křesel Democratic Party of Korea (DP), konkrétně 163 ze 297⁷⁶. 297 křesel je celkem proto, že jsou 3 křesla v Národním shromáždění prázdná. Tuto stranu založil v roce 1995⁷⁷ Kim Dae-jung, který se později stal prezidentem. V dnešní době se jedná o centristickou liberální stranu, která podporuje lidská práva, hospodářskou politiku označující se jako „nový progresivismus“ a zlepšení vztahů se Severní Koreou. Významnou osobností této strany je například Moon Jae-in, který byl předsedou strany v letech 2015-2016 a poté prezidentem Jižní Koreji od roku 2017 do roku 2022⁷⁸.

Ve volbách do Národního shromáždění v roce 2020 byla podle průzkumu vysílací stanice KBS u mladých lidí (ve věku 19–29 let) liberální strana Democratic Party (DP) populárnější než konzervativní strana People Power Party. DP volilo 56.4 procent mladých lidí, konzervativní stranu volilo pouze 32 procent. Ještě více voličů měla demokratická strana u věkových skupin 30–39 (61.1 procent) let a 40–49 let (64.5 procent). Naopak nejméně měla voličů starší 60 let⁷⁹.

Podle průzkumu zveřejněného Opinion Research Justice na začátku března 2024 (tedy měsíc před volbami do Národního shromáždění) politickou stranu DP podporuje 38.3 procent lidí ve věku 18–39 let. Větší podporu (41.8 procent) má jen u lidí ve věku 40–49 let. Naopak nejnižší podporu má u věkové skupiny nad 70 let – pouze 20.4 procent⁸⁰.

⁷⁵ Kim, Y. (2021). Evolution of political parties and the party system in South Korea. In *Routledge eBooks* (pp. 65–81). [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://doi.org/10.4324/9781003026150-5>

⁷⁶ THE NATIONAL ASSEMBLY OF THE REPUBLIC OF KOREA. (n.d.). The National Assembly. ALL RIGHTS RESERVED. [cit. 2024-03-15] Dostupné z:

<https://korea.assembly.go.kr:447/portalEn/assm/membrby/memSearch.do?menuNo=1500086>

⁷⁷ The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2002, July 19). *Democratic Party of Korea (DP) | History & Members*. Encyclopedia Britannica. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Democratic-Party-of-Korea>

⁷⁸ Ray, M. (2024, March 9). *Moon Jae-In | Biography, Policies, & Presidency*. Encyclopedia Britannica. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Moon-Jae-In>

⁷⁹ *seuwingbotoe 50dae...inamjai seontaegeun?* (n.d.). [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://n.news.naver.com/mnews/article/056/0010821364?sid=100>

⁸⁰ *Yeoronjosagyolgwa deungnokyeonhwang*. (2024). Jungangseongeoyeoronjosasimuiwiwonhoe. (2024b, March 1). [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.nesdc.go.kr/portal/bbs/B0000005/view.do?ntId=14328&menuNo=200467&searchTime=1&sdate=2024-03-01&edate=2024->

Druhé největší zastoupení v Národním shromáždění má People Power Party (PPP) s 113 křesly⁸¹. Jedná se o stranu současného prezidenta Yoona. Spolu s Democratic Party of Korea jde o současné dvě největší politické strany v Jižní Koreji. PPP je konzervativní pravicová strana⁸², která „prosazuje fiskální odpovědnost, tržní hospodářství a opatrnost v jednání se Severní Koreou“⁸³. Kromě současného prezidenta je známou osobností například Park Geun-hye, která byla první ženskou prezidentkou Jižní Koreje od roku 2013 a v roce 2017 byla sesazena z funkce pro ústavní žalobu⁸⁴. V té době se strana jmenovala Saenuri Party, ale protože se strana chtěla od skandálu distancovat, přejmenovala se na United Future Party a poté v roce 2020 na People Power Party⁸⁵.

Podle průzkumu vysílací stanice KBS měla United Future Party ve volbách do Národního shromáždění největší podporu od voličů nad 60 let (59.6 procent), zatímco od mladých lidí ve věku 19–29 let měla 32 procent hlasů. Méně hlasů měla od věkových skupin 30–39 let (29.7 procent) a 40–49 let (26.9 procent)⁸⁶.

Tato strana má v březnu 2024 největší podporu 59.6 procent u věkové skupiny nad 70 let, zatímco u mladých lidí (18–29 let) má pouze 28 procent, což je nejnižší ze všech věkových skupin voličů. Obecně tuto stranu preferují spíše starší generace (od 50 let a výš).

Koalice stran Green Party a Justice Party má v Národním shromáždění dohromady 6 křesel⁸⁷. Tato koalice vznikla v lednu v roce 2024 z důvodu zvýšení volebního potenciálu do nadcházejících voleb do Národního shromáždění, které se konají 10. dubna 2024⁸⁸. Historicky je v Jižní Koreji běžné, že se především menší politické strany snaží spojit do potenciální výherní koalice⁸⁹. Justice Party je levicová strana založena v roce 2012, která se snaží o prosazení sociální

0311&pdte=&pollGubuncd=VT025&searchCnd=2&searchWrd=%EB%8D%B0%EC%9D%BC%EB%A6%AC%E C%95%88&pageIndex=1

⁸¹ *The National Assembly*, n.d.

⁸² *South Korean feminists brace for a “Long, Hard winter” under a Right-Wing leader* | *The Nation*. (2022, March 18). *The Nation*. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.thenation.com/article/world/south-korea-yoon-suk-yeol/>

⁸³ The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2002b, July 19). *Liberty Korea Party | History, mergers, & Name Changes*. Encyclopedia Britannica. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Saenuri-Party>

⁸⁴ Munro, A. (2024, March 9). *Park Geun-Hye | Biography, Facts, & Impeachment*. Encyclopedia Britannica. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Park-Geun-Hye>

⁸⁵ *Opposition party renames itself again*. (2020, September 3). *The Chosun Daily*. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: http://english.chosun.com/site/data/html_dir/2020/09/03/2020090301362.html

⁸⁶ *seuwingbotoe 50dae...inamjai seontaegeun?* (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://n.news.naver.com/mnews/article/056/0010821364?sid=100>

⁸⁷ *The National Assembly*, n.d.

⁸⁸ Jeonguidang, noksaekjeonguidang dangmyeong gaejeong chujin...chongseon dokjanoseon (2024, January 14). *Gyeonghyangsinmun*. [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://m.khan.co.kr/politics/assembly/article/202401141717011>

⁸⁹ Wong, J. (2012). "Transitioning from a dominant party system to multi-party system: The case of South Korea". *Friend or Foe? Dominant Party Systems in Southern Africa: Insights from the Developing World*. United Nations University Press. pp. 68–84. [cit. 2024-03-17] ISBN: 9781775820567

demokracie, pracovní práva a feministickou ideologii⁹⁰. Green Party byla založena v roce 2012 jako reakce na explozi jaderné elektrárny v Japonsku v roce 2011. Jedná se o centristickou levicovou stranu, která se snaží upozorňovat na klimatické změny a problematiku LGBT a prosazuje feministickou ideologii a volební reformu⁹¹.

Mezi další strany, které mají křesla v Národním shromáždění, patří strany Reform Party (4 křesla), New Future Party (2 křesla), New Progressive Union (1 křeslo), Progressive Party (1 křeslo), Liberty Unification Party (1 křeslo) a Democratic Union of Korea (1 křeslo). 12 křesel potom náleží politikům bez příslušnosti k žádné straně⁹².

3.2 Politické strany České republiky

Poslanecká sněmovna České republiky má 200 křesel, které jsou v současné době obsazeny sedmi různými politickými stranami či hnutími. V roce 2021 se konaly volby do PS, kde nejvíce hlasů získala koalice SPOLU a po rozdělení mandátů jí připadlo 71 křesel⁹³. Koalice se skládá ze stran ODS (Občanská demokratická strana), KDU-ČSL (Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová) a TOP 09⁹⁴. Tato koalice vznikla před volbami za účelem vzájemné spolupráce pro sesazení vlády Andreje Babiše (Hnutí ANO)⁹⁵.

Strana ODS vznikla již v roce 1991 a jedná se o pravicovou liberálně-konzervativní stranu. Předseda strany Petr Fiala je současným předsedou vlády. KDU-ČSL je „křesťanskodemokratická“ konzervativní strana, založena v roce 1919⁹⁶. Středopравicová liberálně-konzervativní strana TOP 09 byla založena v roce 2009⁹⁷ a její předsedkyně Markéta Pekarová Adamová je současnou předsedkyní poslanecké sněmovny.

⁹⁰ *Justice Party*. (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.justice21.org/newhome/eng/index.html>

⁹¹ *Peace, politics and green possibilities in South Korea*. (n.d.). *Green European Journal*. [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.greeneuropeanjournal.eu/peace-politics-and-green-possibilities-in-south-korea/>

⁹² *The National Assembly*, n.d.-b

⁹³ *Volby 2021 a rozdělení křesel podle výsledků voleb*. (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/p/vysledky-voleb/2021/parlamentni-volby/rozdeleni-kresel>

⁹⁴ *SPOLU (koalice) - Seznam Zprávy*. (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/koalice-spolu-57589>

⁹⁵ Kudrnáč, A., & Petrušek, I. (2022). Czech Republic: Political developments and data in 2021. *European Journal of Political Research Political Data Yearbook*, 61(1), 111–126. [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/2047-8852.12358>

⁹⁶ *KDU-ČSL - Lidovecký program*. (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: https://www.kdu.cz/temata/lidovecky_program

⁹⁷ *Politické strany*. (n.d.). *Aktuálně.Cz - Víte, Co Se Právě Děje*. [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/politika/politicke-strany/>

Tato koalice se zaměřuje na vztahy České republiky s Evropskou unií a NATO (Severoatlantická aliance), podporuje růst ekonomiky a udržitelnost⁹⁸. Podle analýzy voleb do poslanecké sněmovny 2021 PAQ Research koalici SPOLU volila hlavně věková skupina mladých lidí (vysokoškoláků) a dále lidí ve věku 35-54 let. 31 procent voličů koalice SPOLU byla věková skupina 18-34 let, větší úspěch u této věkové skupiny měla jen koalice PirSTAN⁹⁹.

Ačkoliv volby vyhrála koalice SPOLU, nejvíce mandátů (72)¹⁰⁰ získalo politické hnutí ANO 2011, založeno v roce 2011 jako hnutí nespokojených občanů¹⁰¹. Předsedou strany je Andrej Babiš, který byl předsedou vlády do roku 2021 a v roce 2023 kandidoval na funkci prezidenta. Jedná se o středopravicovou populistickou stranu¹⁰², která prosazuje například boj proti nelegální migraci do EU, nepřijetí eura, snižování státního dluhu, podpora vzdělávání a zvyšování důchodů¹⁰³. Ve volbách do poslanecké sněmovny měla strana největší úspěch u voličů ve věkové skupině 54-63 let a 65+. Dále také mezi lidmi ve věku 35-54 bez vyššího vzdělání nebo bez maturity. Naopak nejméně voličů bylo mezi mladými lidmi ve věku 18-34 let (13 procent) a lidmi s vysokoškolským vzděláním¹⁰⁴.

Mezi mladými lidmi ve věku 18-34 let a vysokoškolskými studenty byla nejúspěšnější koalice stran České pirátské strany a hnutí Starostové a nezávislí, která získala dohromady 37 mandátů¹⁰⁵. Koalice PirSTAN je liberálního charakteru, která se zaměřuje na zlepšení a modernizaci ekonomiky, boj s korupcí a boj za klima. Dále také podporuje vztahy České republiky s Evropskou unií a NATO¹⁰⁶.

Poslední stranou, která získala křesla (20 mandátů) v poslanecké sněmovně, je politické hnutí SPD (Svoboda a přímá demokracie)¹⁰⁷. Jedná se o krajně pravicovou stranu, která byla

⁹⁸ SPOLU (koalice) - Seznam Zprávy. (n.d.-b). [cit. 2024-03-19] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/koalice-spolu-57589>

⁹⁹ Prokop, D. (2023, January 3). *První povolební analýza: Jak volily skupiny voličů? A jak se přelévaly hlasy během roku?* PAQ Research. [cit. 2024-03-19] Dostupné z: https://www.paqresearch.cz/post/analyza_volby_2021/

¹⁰⁰ *Volby 2021 a rozdělení křesel podle výsledků voleb*, (n.d.-b)

¹⁰¹ *Politické strany*. (n.d.-b). Aktuálně.Cz - Víte, Co Se Právě Děje. [cit. 2024-03-20] Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/politika/politicke-strany/>

¹⁰² Havlík, V., & Voda, P. (2018). Cleavages, protest or voting for hope? The rise of centrist populist parties in the Czech Republic. *Swiss Political Science Review*, 24(2), 161–186. [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/spsr.12299>

¹⁰³ *Hnutí ANO - seznam zprávy*. (n.d.). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/hnuti-ano-1402>

¹⁰⁴ Prokop, 2023, *PAQ Research*

¹⁰⁵ *Volby 2021 a rozdělení křesel podle výsledků voleb*, n.d.

¹⁰⁶ *Piráti a STAN (koalice) - Seznam Zprávy*. (2024, December 1). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/pirati-a-stan-koalice-58588>

¹⁰⁷ *Volby 2021 a rozdělení křesel podle výsledků voleb*, n.d.

založena v roce 2015 a předsedou je Tomio Okamura. Charakteristická je „antiimigrační a antiislamistická politika“ této strany, hlavními body programu je například „referendum o vystoupení z Evropské unie“, „udržitelný sociální, vzdělávací a zdravotní systém“ a „konec zvyšování daní“¹⁰⁸. Hnutí SPD mělo největší úspěch u voličů ve věku 55-64 bez maturity¹⁰⁹.

¹⁰⁸ *Svoboda a přímá demokracie (SPD) - Seznam Zprávy*. (n.d.). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/svoboda-a-prima-demokracie-spd-89559>

¹⁰⁹ Prokop, 2023, *PAQ Research*

Praktická část

Praktická část této práce obsahuje pojednání o současném zájmu mladých lidí o politiku a jak se mladí lidé účastní voleb (parlamentních, prezidentských). Dále představuje výzkum a porovnání zájmu mladých Čechů a Korejců o politiku pomocí dat nasbíraných dotazníkem.

4. Mladí lidé a politika

Jedním z hlavních projevů demokracie je možnost občanů chodit k volbám nebo být volen jako kandidát. Podle několika průzkumů chodí mladí lidé (ve věku 18–29 let) volit méně než jiné věkové skupiny. Například v České republice věková skupina 18–29 let chodí k volbám do Poslanecké sněmovny (od roku 2002 do roku 2013) nejméně mezi všemi věkovými kategoriemi podle Národního registru výzkumu o dětech a mládeži¹¹⁰ a podle výzkumu YSU! a GS Prague Hub se účast mladých lidí ve volbách snižuje (podle studie zveřejněné v roce 2021). Podle tohoto výzkumu také mladí lidé ztrácejí naději v politiky a politickou situaci, protože současná politická témata nejsou relevantní nebo se nezaměřují na problémy právě mladých lidí¹¹¹.

V parlamentních volbách v Jižní Koreji, které se konaly v roce 2020, byla účast mladých voličů, tedy ve věku 18–29 let, pouze 18.1 procent (ze všech voličů, kteří hlasovali). Nižší účast měla už jen věková skupina 30–39 let s 15.9 procenty¹¹². I v minulosti byla tato věková skupina nejmenší mezi voliči jako například v prezidentských volbách v roce 2012 (pouze 40 procent mladých lidí šlo k volbám) nebo ve volbách do Národního shromáždění v roce 2004 a 2008 (45 a 28 procent)¹¹³. Podle průzkumu zveřejněného v roce 2019 62 procent občanů Jižní Koreje nesouhlasí s tím, že by se zvolení politici zajímali o názory svých voličů (pro porovnání, v České republice to je dokonce 73 procent)¹¹⁴.

¹¹⁰ Účast ve volbách do PS 18 – 29 let - Národní registr výzkumů o dětech a mládeži. (n.d.). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <http://www.vyzkum-mladez.cz/cs/statistika/indikator/55->

¹¹¹ Borndigital.Cz. (2023, November 27). Hlavní strana - Youth, speak up! Youth, Speak Up! [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://youthspeakup.cz/wp-content/uploads/2021/09/Mlad%C3%AD-lid%C3%A9-a-politika-v-%C4%8Cesku-Anal%C3%BDza-a-doporu%C4%8Den%C3%AD-YSU-GS.pdf>

¹¹² Gwon Suhyeon. (2020, April 5). chongseon yugwonja 4cheon399manmyeong hwakjeong...man 18se 1.2%, 40~50dae 38.7%. Yeonhamnyuseu. [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://www.yna.co.kr/view/AKR20200405021600004>

¹¹³ Youth Participation | Asian Electoral Resource Center. (n.d.). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://aerc.anfre.org/country/south-korea/youth-participation/>

¹¹⁴ *Do elected officials care about ordinary citizens?* | Pew Research Center. (2020, February 26). Pew Research Center's Global Attitudes Project. [cit. 2024-03-22] Dostupné z: https://www.pewresearch.org/global/2020/02/27/attitudes-toward-elected-officials-voting-and-the-state/pg_2020-02-27_global-democracy_02-1/

4.1 Zájem mladých Čechů a Korejců o politiku – dotazník

Cílem této práce bylo porovnání mladých lidí v České republice a Jižní Koreji a zjistit, jaký mají zájem o politiku, jejich účast ve volbách a jak se podílejí na chodu demokracie v jejich zemi. Pro tento účel byl vytvořen online dotazník, který byl vyhotoven v české i korejské verzi se stejnými otázkami.

4.2 Metodologie dotazníku

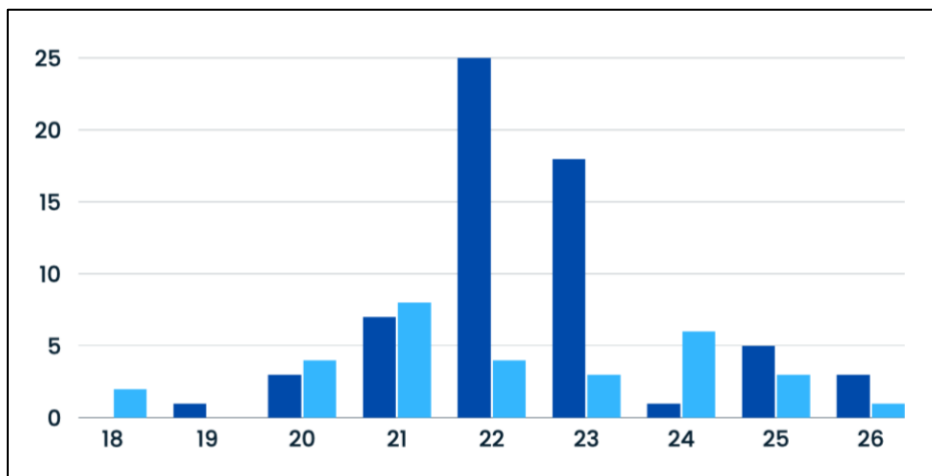
Cílovou skupinou respondentů byli čeští a korejsí studenti univerzit, tedy ve věku 18 až 26 let, kteří odpovídali na 16 otázek. Dotazník byl vyvěšen na sociální síti Instagram, kde ho našlo nejvíce respondentů (českých i korejských) a byl dále rozeslán mezi spolužáky z univerzit v Jižní Koreji i České republice. Byla využita také online platforma Reddit, kde byla korejská verze vyvěšena v korejské skupině. Respondentů bylo celkem 104, 64 českých respondentů a 40 korejských. 1 český respondent a 8 korejských bylo odstraněno kvůli nesplnění cílové věkové skupiny. V dotazníku se střídaly uzavřené (8) i otevřené (8) otázky.

Uzavřené otázky se ptaly na pohlaví, typ studia (zda bakalářské nebo magisterské studium), zda respondenti chodí pravidelně k volbám, jak moc se zajímají o politiku a jak jsou spokojeni s politickou situací v jejich zemi. Dále jak často sledují politické dění, zda se zapojují do věcí veřejných i jinak, než jen chozením k volbám a jestli si myslí, že se mladí lidé zajímají o politiku dostatečně.

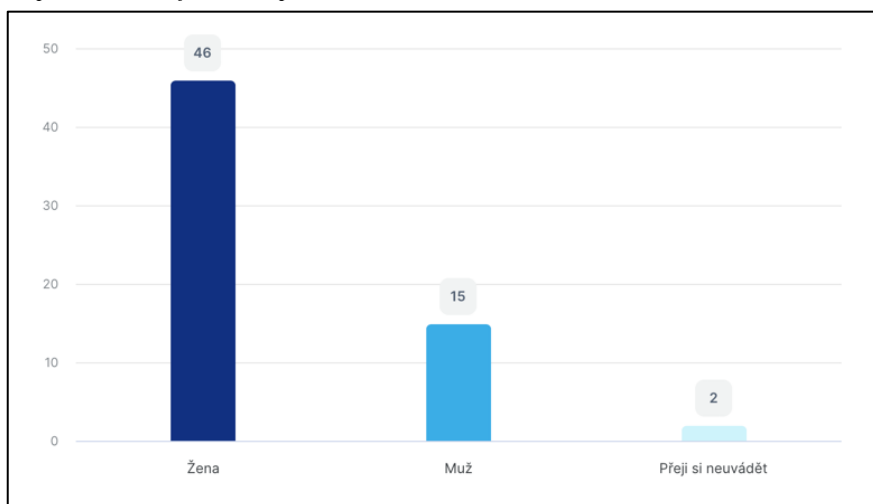
V otevřených otázkách odpovídali studenti na věk, jaký obor studují, na důvod, proč chodí pravidelně k volbám (případně pokud nechodí, tak proč) a jak se snaží přimět ostatní lidi, aby k volbám chodili. Odpovídali také, z jakých zdrojů sledují politické dění, od jakého věku se o politiku zajímají a co je k tomu přimělo.

4.3 Výsledky dotazníku

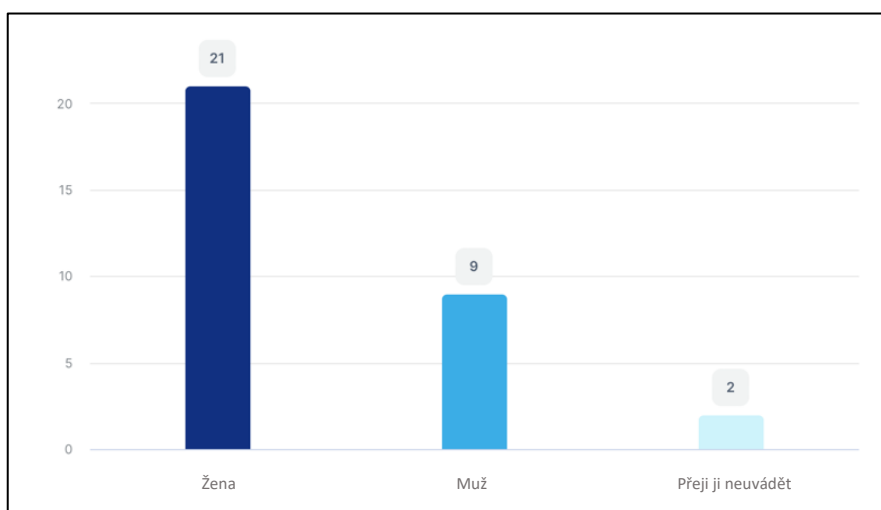
Na úvod dotazníku studenti vyplnili svůj věk (viz graf 1), pohlaví (viz graf 2 a 3) a dosažené vzdělání (viz graf 4 a 5). Z českých studentů bylo nejvíce respondentů ve věku 22 a 23 let, zatímco u korejských respondentů byl nejčastější věk 21 a 24 let. Z obou typů dotazníku bylo nejvíce respondentů žen a momentální studium bylo bakalářské – u českých respondentů je ale magisterské studium velice blízko počtu bakalářského studia.

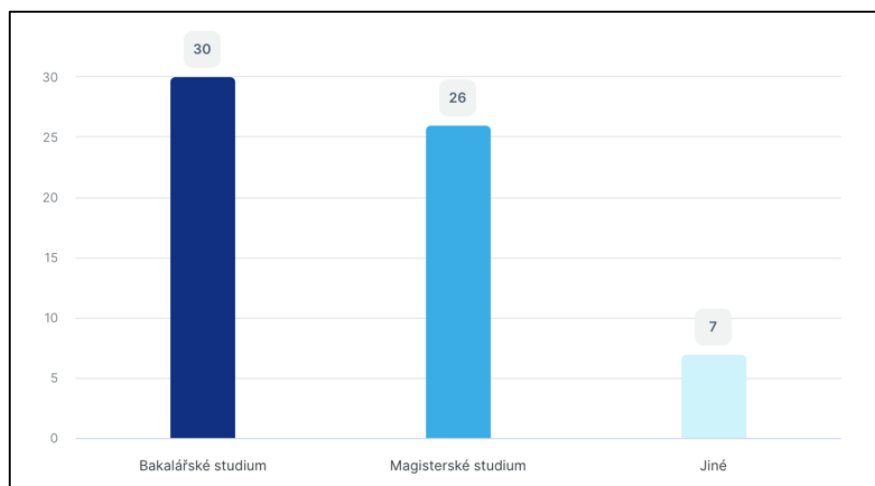
Graf 1: Věk respondentů – tmavě modrá barva: čeští respondenti, světle modrá barva: korejští respondenti. Zdroj: vlastní zpracování.

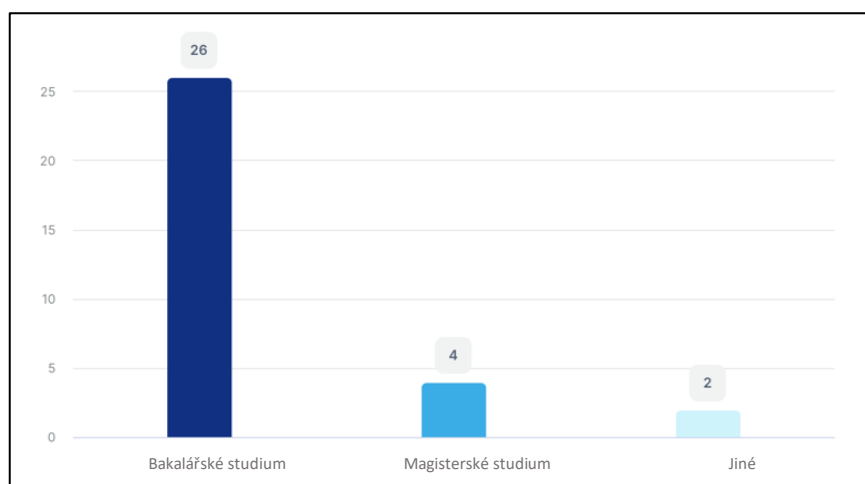
Graf 2: Čeští respondenti podle pohlaví. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 3: Korejští respondenti podle pohlaví. Zdroj: vlastní zpracování.

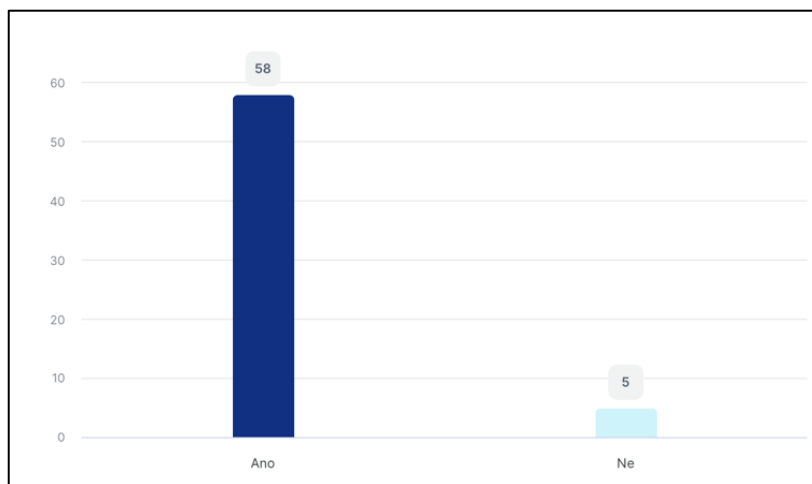
Graf 4: Momentální studium českých respondent. Zdroj: vlastní zpracování.

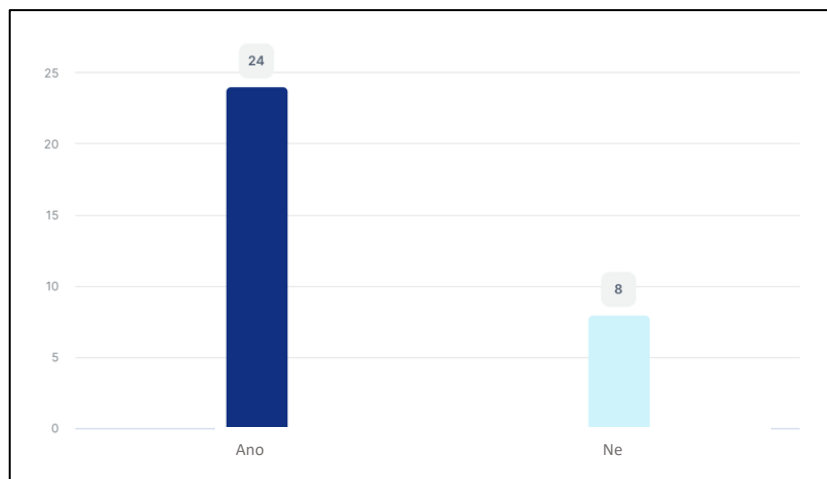
Graf 5: Momentální studium korejských respondent. Zdroj: vlastní zpracování.

Další otázkou bylo, jaký obor respondenti studují. Tato otázka měla zjistit, jestli je zájem o politiku pouze u humanitních oborů, které se setkávají s politologií běžně v rámci studia, nebo zda se o politiku zajímají i přírodovědné obory. Obecně největší zastoupení měly sociální vědy. Mezi českými respondenty byla nejčastější odpověď obor právo a právní věda (13), hned další obory Korejštiny a asijská studia se zaměřením na Koreu (9) a ekonomické obory typu management, podniková ekonomika, finance, cestovní ruch atd. (10). Mezi dalšími obory byla například žurnalistika, zubní technik, záchranář, udržitelný rozvoj v chemii a technologii, učitelství, speciální pedagogika, optika a optometrie, informační studia a knihovnictví... U korejských respondentů byly nejčastější odpovědi ekonomické obory jako management, mezinárodní obchod, cestovní ruch, turismus (8), dále potom obor Francouzštiny, počítačové inženýrství, zdravotnictví, politické vědy a diplomacie, právo atd. Škála studijních oborů byla tedy z obou dotazníků široká.

Na otázku, zda chodí respondenti pravidelně k volbám odpověděla většina (58 českých studentů a 24 korejských studentů) v obou dotaznících, že chodí pravidelně volit (viz graf 6 a 7). Navazující otázka se ptala na důvod, proč k volbám chodí pravidelně. U českých respondentů převládala odpověď, že se zajímají o budoucnost země – kdo ji vede, jak se země bude měnit do budoucna, kdo ji reprezentuje atd. Hned za tím bylo častou odpovědí, že chodí k volbám, „protože mohou“ a že „uplatňují své ústavní právo“, a že se také chtějí podílet na politickém dění v zemi. Pro některé respondenty jsou volby občanskou povinností. U korejských respondentů byla naopak nejčastější odpověď „využití svých práv“. Poté bylo častou odpovědí možnost vyjádření svého názoru (na politickou scénu a vedení země). Pro některé korejské respondenty jsou volby také „srdce demokracie“.

Graf 6: „Chodíte pravidelně k volbám?": čeští respondenti. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 7: „Chodíte pravidelně k volbám?": korejsí respondenti. Zdroj: vlastní zpracování.

Někteří respondenti odpověděli na otázku, proč k volbám pravidelně nechodí. U českých respondentů pouze 5 z 63 nechodí pravidelně k volbám (viz graf 6) a to z důvodu, že se o volby nezajímají anebo nekandiduje pro ně akceptovatelná strana/kandidát. Z korejských respondentů odpovědělo 8, kteří k volbám pravidelně nechodí – důvody jsou, že mají pocit, že jejich hlas volby neovlivní. Dále také, že nemají o politiku zájem nebo nemají v politiku jejich země naději.

Při porovnávání odpovědí na účast ve volbách, odpovědi českých respondentů obsahovaly myšlenky možné změny a nadšení z účasti na demokracii jejich země. Odpovědi korejských respondentů nebyly tak optimistické – obecně bylo nejvíce odpovědí, že volba je občanská povinnost anebo, že nemají důvěru v politickou situaci. Jak ukazuje například Jung a Sung (2012), důvěra Korejců ve vládu a vedení státu je nízká od přechodu k demokracii v roce 1987. Je zde spousta faktorů, které důvěru občanů ovlivňují – například ostrá kritika politiků ve veřejných médiích, výrazné chyby politiků, kterých se dopustili během jejich mandátu nebo nedostatek času pro změnu během jednoho mandátu atd¹¹⁵.

Další navazující otázkou bylo, zda se respondenti snaží podpořit lidi kolem nich k účasti ve volbách a popřípadě jak. Největší zastoupení v české verzi dotazníku měla odpověď, že respondenti se snaží povzbuzovat lidi kolem nich k účasti ve volbách a vedou debaty s lidmi, kteří k volbám nechodí – například představením stran, které podle nich nejsou vhodné a argumentováním, že účastí ve volbách můžou zamezit určitému výsledku. Další častou odpovědí bylo, že se respondenti nesnaží o povzbuzení k tomu, aby lidé chodili volit – většinou s odůvodněním, že „je to jejich volba“. Korejští respondenti povzbuzují k účasti ve volbách například šířením fotky na sociálních médiích, že k volbám šli nebo povzbuzením lidí okolo argumentem, že můžou udělat změnu a měli by své právo využít. U záporných odpovědí lidé uváděli, že „lidé jsou skeptičtí ohledně současné politické situace“, proto volit nechodí a mají pocit, že jejich hlas nebude mít žádnou hodnotu ve výsledku. U některých odpovědí respondenti uvedli, že pokud potkají někoho, kdo k volbám nechodí, nenamáhají se je nijak vyslechnout ani přesvědčit, protože předpokládají, že má každý své důvody, proč nechodí.

V následující otázce, respondenti zvolili bod na škále podle toho, jak moc se o politiku zajímají. Jednotka -2 znamená, že se vůbec nezajímají a naopak jednotka 2 znázorňuje, že se o politiku zajímají velice. Mezi -2 a 2 mohli respondenti zvolit i možnost, že se zajímají málo jako -

¹¹⁵ Jung, Y., & Sung, S.Y. (2012). *The public's declining trust in government in Korea*. OECD iLibrary. Box 2.3. [cit. 2024-03-26] Dostupné z: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/9789264308992-5-en/index.html?itemId=/content/component/9789264308992-5-en>

1 a středně jako 1. Neutrální je poté 0. V obou dotaznících byla nejčastější odpověď na škále mezi neutrálně a velice (viz tabulka 2 a 3). Druhou nejčastější odpovědí u českých respondentů byla neutrální a možnost velice byla na třetím místě pouze o 2 respondenty. U korejských studentů bylo pořadí druhé a třetí nejčastější obráceně než u českých.

Tabulka 2: Jak moc se čeští respondenti zajímají o politiku. Zdroj: vlastní zpracování.

	-2	-1	0	1	2	
Vůbec	2	2	11	39	9	Velice

Tabulka 3: Jak moc se korejsí respondenti zajímají o politiku. Zdroj: vlastní zpracování.

	-2	-1	0	1	2	
Vůbec	2	5	6	11	7	Velice

Navazující otázkou bylo, jak moc jsou lidé spokojeni s politickou situací v jejich zemi (se stejnou škálou) – tam už je vidět značný rozdíl. Obě skupiny jsou nespokojeny s politikou (viz tabulka 4 a 5), ale tabulky ukazují, že korejsí respondenti jsou nespokojeni s politikou v jejich zemi mnohem více než čeští respondenti – žádný respondent neodpověděl, že by byl alespoň trochu spokojen.

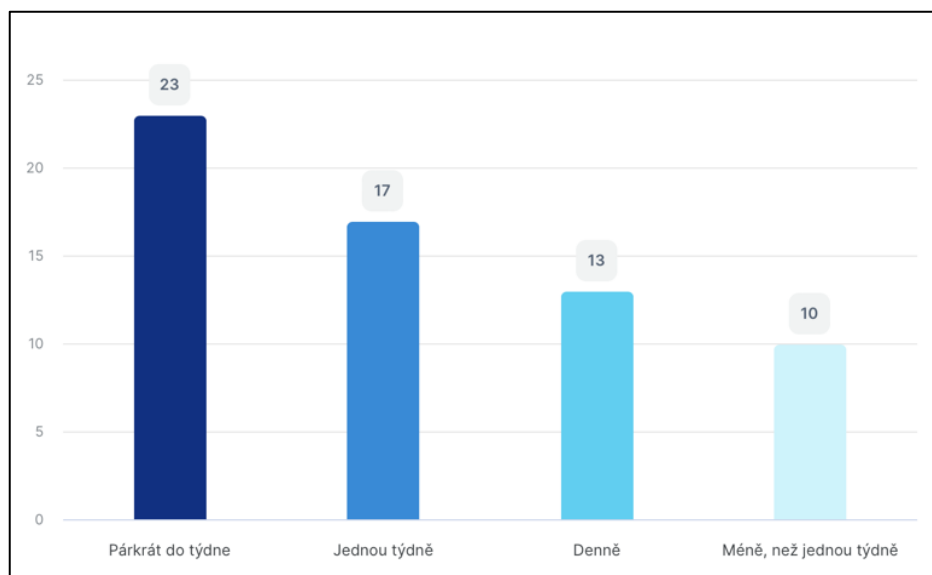
Tabulka 4: Jak moc jsou čeští respondenti spokojeni s politickou situací. Zdroj: vlastní zpracování.

	-2	-1	0	1	2	
Vůbec	5	24	20	14	0	Velice

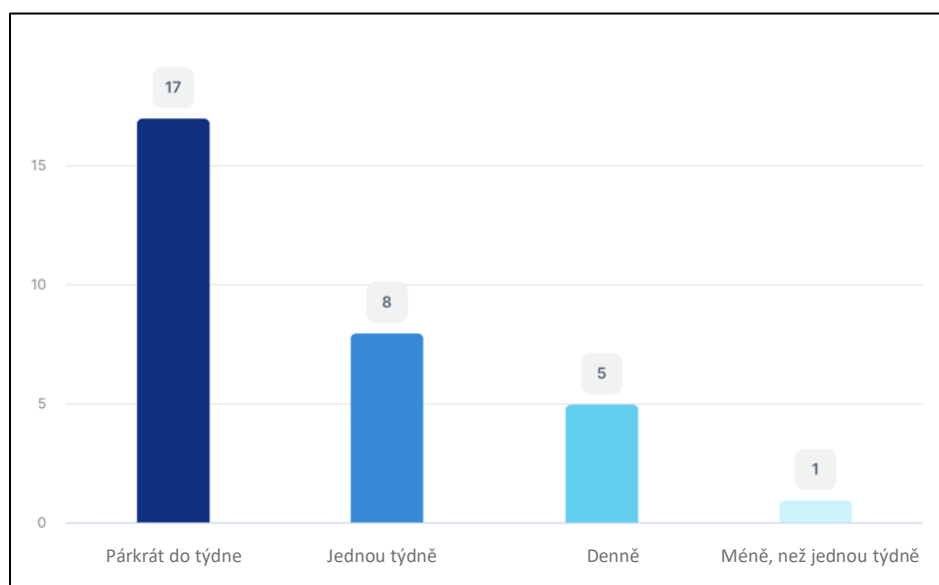
Tabulka 5: Jak moc jsou korejsí respondenti spokojeni s politickou situací. Zdroj: vlastní zpracování.

	-2	-1	0	1	2	
Vůbec	15	12	4	0	0	Velice

U otázky, jak často sledují respondenti politické dění v jejich zemi, odpovědělo v obou skupinách (viz graf 8 a 9) nejvíce (23 českých a 17 korejských) respondentů „párkrát do týdne“ a hned poté „jednou týdně“ (17 českých a 8 korejských). Několik (13 českých a 5 korejských) respondentů odpovědělo, že sledují politické dění každý den a v poslední řadě pár (10 českých a 1 korejský) respondentů odpovědělo, že sleduje politické dění „méně, než jednou týdně“.

Graf 8: Jak často sledují čeští respondenti politické dění. Zdroj: vlastní zpracování.

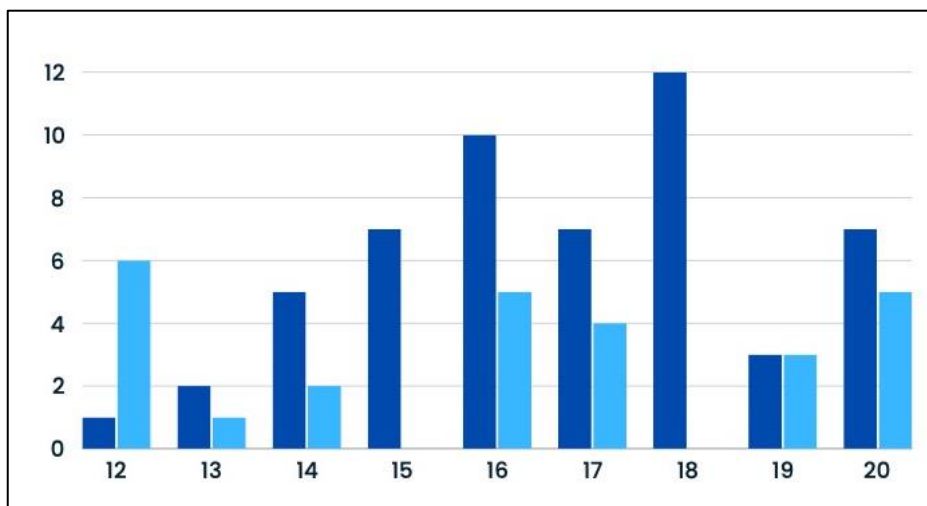

Graf 9: Jak často sledují korejsí respondenti politické dění. Zdroj: vlastní zpracování.

Nejčastějším zdrojem pro sledování politického dění byly u českých respondentů sociální sítě – byla uvedena síť X (původním názvem Twitter) a Instagram. Sociální síť X, která byla mezi sociálními sítěmi zmíněna nejčastěji, umožňuje uživatelům psát krátké články a vstupovat do debat s ostatními uživateli aplikace, instituce mohou sledující informovat o současné situaci či novinkách pomocí svých oficiálních účtů. V další řadě byly televizní zprávy, například kanál ČT24, a online zpravodaje jako Minuta N nebo Novinky.cz. U korejských respondentů byla nejčastější odpověď televizní noviny, poté hned sociální sítě, korejská online platforma Naver a služba Youtube. Naver

poskytuje možnost čtení online novin a zpravodajů a na Youtube mohou uživatelé sledovat zprávy od korejských televizních stanic jako SBS a KBS.

V dalších otázkách respondenti odpovídali, od jakého věku se začali zajímat o politiku a co nebo kdo je ovlivnil k tomu, aby se začali o politiku zajímat. U obou skupin respondentů, tedy u českého i korejského dotazníku, bylo nejnižším věkem 12 let (viz graf 10). Nejčastější odpovědi u českých respondentů bylo 18 let, to proto, že 18 let je věková hranice pro aktivní volební právo – jak to i uvedli někteří respondenti u svých odpovědí. Další častou odpovědí bylo 15 a 16 let, což je zase věk, kdy lidé nastupují na střední školy/gymnázia. U korejských respondentů byla nejčastější odpověď 12 let, tam je důvodem nástup na nižší střední školu (podle odpovědí některých respondentů).

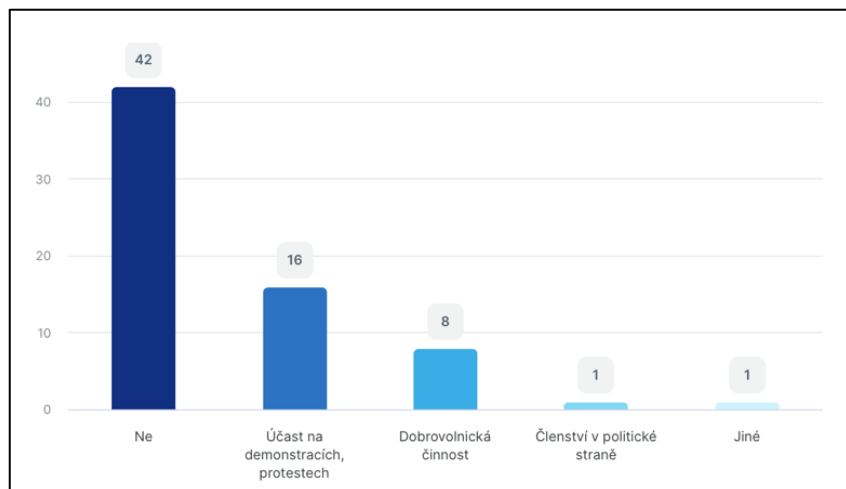

Graf 10: Věk, kdy se respondenti začali zajímat o politiku – tmavě modrá čeští respondenti, světle modrá korejské respondenti. Zdroj: vlastní zpracování.

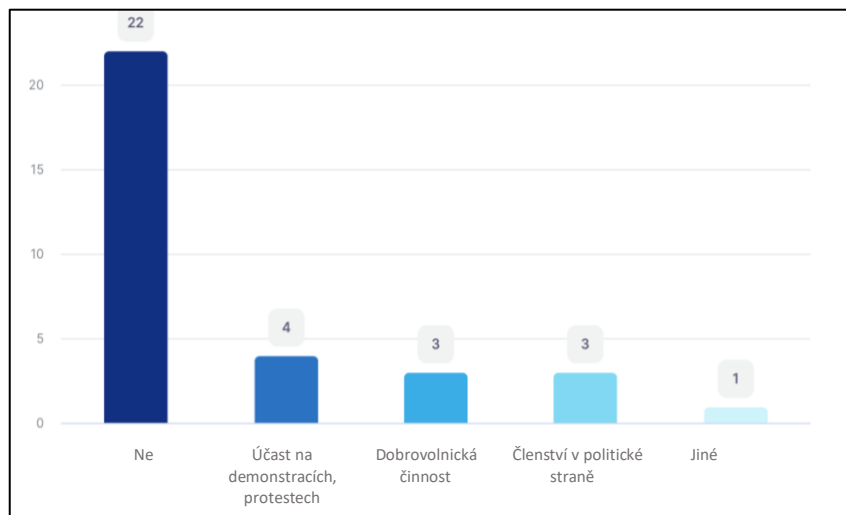
Nejčastějším důvodem k tomu, aby se lidé začali o politiku zajímat, byli podle českých respondentů jejich rodiče. Dále pak možnost jít k volbám (dovršením 18 let) a s tím související i přehled o kandidátech, poté škola a studium (například debaty s učiteli), přátelé a okolí a v některých případech to byl vliv pandemie Covidu19, kdy lidé chtěli mít přehled o vývoji situace a reakcích světových lídrů. U korejských respondentů byl, kromě možnosti jít volit a vlivu rodičů, často zmiňován skandál sesazení prezidentky Park Geun-hye z funkce v roce 2016. Dále potom i studium, televizní noviny a sociální média a vliv lidí okolo (přátelé, spolužáci, kolegové,...).

Většina studentů se neangažuje ve věcech veřejných v jejich zemi jinak než chozením k volbám (viz graf 11 a 12). Podle českých odpovědí někteří ale chodí i na demonstrace či protesty, v málo případech se podílejí na dobrovolnické činnosti a pouze v minimum případech jsou členy

v politických stranách. U korejských respondentů je pořadí stejné, ale oproti těm českým se korejsí studenti tolik neúčastní demonstrací nebo se nezapojují do dobrovolnické činnosti, zato je větší množství z nich v politické straně. Důvodem pro větší zapojení mladých lidí v politických stranách může být to, že Jižní Korea v roce 2022 snížila věkovou hranici pro pasivní volební právo na 18 let – v komunálních volbách v červnu 2022 bylo zvoleno 11 lidí pod 24 let¹¹⁶.

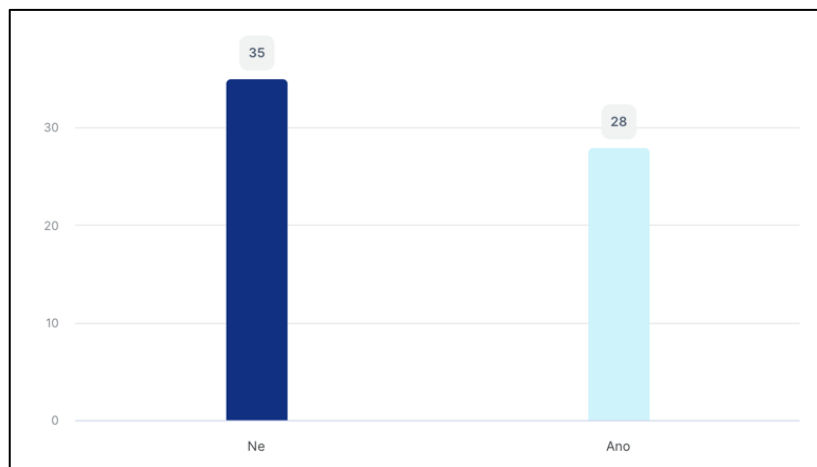
Graf 11: Aktivita českých respondentů ve věcích veřejných jinak, než chozením k volbám. Zdroj: vlastní zpracování.

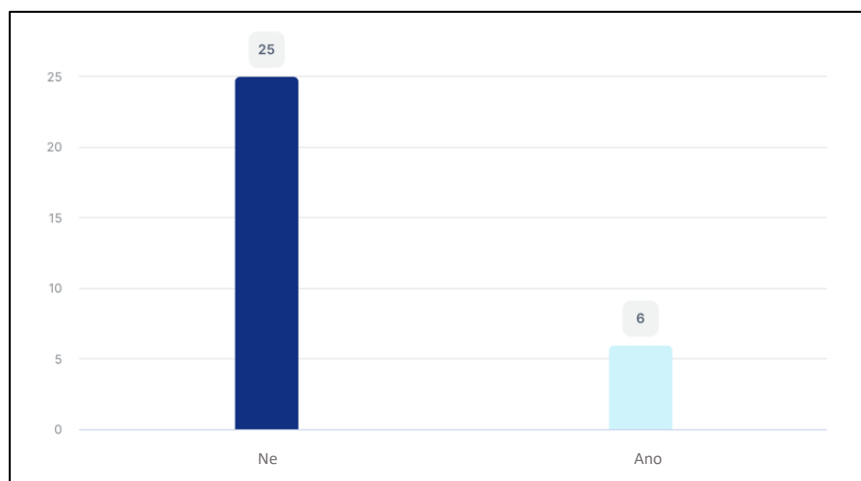
Graf 12: Aktivita korejských respondentů ve věcích veřejných jinak, než chozením k volbám. Zdroj: vlastní zpracování.

¹¹⁶ Yoon, J. (2022, July 5). Young politicians seek change, but face hurdles as old as politics. *The New York Times*. [cit. 2024-03-26] Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2022/07/04/world/asia/south-korea-young-politicians.html>

Poslední otázka v dotazníku zněla, zda se podle respondentů mladí lidé dostatečně zajímají o politiku. Slovo „dostatečně“ si mohli respondenti interpretovat podle sebe – v kontextu dotazníku by to byla hlavně kritéria chození volit, sledování politického dění a angažovanosti ve věcech veřejných. Obě skupiny měly většinu odpovědí „Ne“ (viz graf 13 a 14), ale u českých respondentů byl rozdíl mezi kladnou a zápornou odpovědí značně menší než u korejských respondentů. Podle korejských respondentů je zájem mladých lidí o politiku v Koreji velice nízký.

Graf 13: Názor českých respondentů, zda se mladí lidé dostatečně zajímají o politiku. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 14: Názor korejských respondentů, zda se mladí lidé dostatečně zajímají o politiku. Zdroj: vlastní zpracování.

4.4 Shrnutí dotazníku

Cílem dotazníku bylo zjistit, jaký zájem mají mladí lidé v České republice a v Jižní Koreji o politiku, jejich účast ve volbách a jak se podílejí na chodu demokracie v jejich zemi. Z odpovědí

respondentů můžeme pozorovat, že zájem o politiku u mladých lidí je o něco vyšší mezi českými respondenty, ale obecně je zájem o politiku u mladých lidí více než průměrný. Mladí lidé mají rozdílné zdroje informací – v obou skupinách sledují politické dění přes sociální sítě jako je Instagram nebo X, ale v Jižní Koreji je rozšířený i trend sledování televizních novin přes Youtube nebo Naver. Zájem o politiku se obecně projevil v obou skupinách po dosažení 18 let nebo s příchodem na vysokou školu, nebo v Jižní Koreji i párkrát ve 12 letech s nástupem na nižší střední školu.

Obě skupiny respondentů vnímají zájem mladých lidí o politiku jako nedostatečný, mezi korejskými mladými lidmi je takový pohled ještě pesimističtější. Důvodem může být například neznalost politiku nebo apatie k sledování politického dění, či častá kritika politiků ve veřejných médiích.

Pravidelně volit chodí více českých respondentů než korejských, a že mezi mladými lidmi v České republice jsou volby jako možnost projevit svůj názor nebo možnost učinit změnu v jejich zemi. Zato v Jižní Koreji jsou volby brány z větší části jako občanská povinnost a je to pouze jakýsi formální akt bez reálného vlivu. V České republice mladým lidem záleží na odpovědnosti, zajímá je jejich vlastní budoucnost a motivací k účasti ve volbách je, že mají možnost ovlivnit výsledek a dění v jejich zemi.

Na to navazuje i zjištění, že mladí Korejci nemají velkou důvěru v jejich politiky a nevěří, že by volby mohly přinést změnu nebo nevěří, že by mohli výsledky voleb nějak ovlivnit. Jak již bylo zmíněno (viz odstavec nad grafem 6), je zde několik faktorů, které ovlivňují názor společnosti na jihokorejské politiky, především jejich vyobrazení a špatná reprezentace v médiích. Dalším důvodem mohou být i historicky korupční skandály v Jižní Koreji. Proto se mladí lidé v Jižní Koreji ani tolik nesnaží přesvědčit okolí, aby šlo volit, zato v České republice studenti povzbuzují lidi kolem nich, aby k volbám šli pomocí debat a argumentací.

Mladí lidé se angažují ve věcech veřejných převážně pouze chozením k volbám, mezi českými studenty je časté také chození na demonstrace nebo dobrovolnická činnost, v Jižní Koreji je větší zapojení v politických stranách – tam hraje roli například snížení věkové hranice pasivního volebního práva, a tedy možnost pro mladé lidi zapojit se do politiky.

Vliv na zájem mladých lidí o politiku může mít i studium a studovaný obor – mezi respondenty převažovali studenti humanitní obory, ve kterých se o politickém dění často diskutuje (například právo, žurnalistika, management). Studovaný obor by mohl být faktor, který zvedá jejich

orientovanost v politice a zájem o sledování politiky. Mladí lidé také čerpají většinu informací ze sociálních médií a například u korejských studentů zvýšilo snížení pasivního volebního práva jejich angažovanost v politice – můžeme si tedy myslet, že pokud by byly informace o politickém dění a politika jako taková přístupnější pro mladé lidi, zvýšil by se i jejich zájem a angažovanost.

Nedostatkem ve sbírání dat byl nižší počet korejských respondentů než českých a vyšší počet ženských respondentů v obou skupinách. To se dá vysvětlit tím, že dosah dotazníku byl převážně přes sociální média, přičemž moji „sledující“ jsou z mnohem větší části ženy a během studia v Jižní Koreji byli moji spolužáci hlavně ženy. Zároveň na sociálních sítích nemám tolik korejských „sledujících“, abych mohla dosáhnout stejného počtu respondentů.

Po vyfiltrování odpovědí na pouze mužské bylo zjištěno, že většina (14 z 15) českých mužských respondentů jsou studenty pouze humanitních oborů (1 respondent studuje informatiku, zatímco mezi ženami bylo i několik přírodních oborů (například lékařské obory, informatika aj.). Zároveň většina (14) chodí pravidelně k volbám a všichni se zajímají o politiku (nebyla žádná negativní odpověď, že by se nezajímali). U obou pohlaví je při otázce „*Jak často sledujete politické dění?*“ nejčastější odpověď „*párkrát do týdne*“, ale u mužů je hned druhá odpověď „*denně*“ zatímco u žen „*jednou do týdne*“. Mladí muži se také začali zajímat o politiku dříve, než ženy – nejnižší věk byl uveden 12 a 13 let, zatímco u žen byl nejnižší věk 14 a 15 let. U angažovanosti ve věcech veřejných byl také pouze mužský respondent členem v politické straně a oproti ženám si mladí muži myslí, že se mladí lidé nezajímají o politiku dostatečně, u žen jsou odpovědi na toto téma vyrovnané.

U korejských mužských respondentů naopak většina (8 z 9) studuje inženýrské a technické obory jako informatika (1 respondent z oboru Francouzštiny). Stejně jako mladí Češi se zajímají o politiku dříve, než ženy (od 12 let, u žen od 13 let) a sledují politické dění nejčastěji „*párkrát do týdne*“ a hned poté „*denně*“. Dále korejské mladí muži (3 respondenti) více vstupují do politických stran oproti českým studentům.

Závěr

Tato bakalářská práce se zaměřila na porovnání mladých lidí v České republice a Jižní Koreji a jejich zájmu o politiku. Z historického pohledu můžeme vidět, že mladí lidé měli velký vliv na přechod obou zemí k demokracii. V České republice i v Jižní Koreji to byli právě studenti, kteří byli velice aktivní v boji za demokracii pomocí demonstrací, protestů a jiných proti-režimních gest. V Jižní Koreji studenti protestovali proti autoritářskému režimu Li Syn-mana a zapojili se do násilného povstání v Gwangju proti vládě vojenského generála Chun Doo-hwana. Studenti pokračovali ve vyvíjení tlaku na politiky, až byly v roce 1987 deklarovány přímé prezidentské volby. V České republice to byla hlavně Sametová revoluce v roce 1989, ve které hráli klíčovou roli právě studenti, která přenesla zemi k demokracii. V obou zemích byly aktivní studentská hnutí a organizace, které organizovaly protesty a šířily anti-režimní ideály mezi občany. Můžeme tedy pozorovat, že v minulosti se studenti a mladí lidé podíleli na politice a věcech veřejných a projevíli značný zájem o politiku. Demokratizace v Jižní Koreji a v České republice je příkladem toho, že aktivita a přesvědčení studentů a mladých lidí mohou přinést pozitivní změny pro společnost a politický systém. Zajímavá je i historická paralela – obě tyto země byly po 2. světové válce pod totalitní vládou a konečně sami sebe osvobodili kolem 90. let, kdy si i demokraticky zvolili svého prezidenta.

Hlavním cílem bylo zjistit, jaký mají mladí lidé postoj k politice, jejich volební účast, jak jsou informovaní o politickém dění a jak se angažují ve věcech veřejných. Pro výzkum byl použit online dotazník, který byl zveřejněn na sociálních sítích v českém i korejském jazyce a data z předchozích prezidentských voleb a voleb do parlamentu v České republice a Jižní Koreji.

V Jižní Koreji jsou dominantní dvě politické strany – Democratic Party a People Power Party. Data ukazují, že mezi mladými korejskými voliči ve věku 18-29 let je stále preferována liberální strana Democratic Party, také v prezidentských volbách byl mladými lidmi preferován liberální kandidát Lee Jae-myeong. Mezi českými mladými lidmi jsou preference podobné – liberální koalice PirStan měla největší podporu od mladých vysokoškolských studentů v posledních parlamentních volbách. Je tedy vidět, že v obou zemích mladí lidé inklinují k liberálním a centristickým politickým stranám/kandidátům. I historicky si můžeme všimnout, že právě mladí lidé mají největší potenciál k tomu provést změny, vnímají světové trendy v politické sféře a konzervatismus, zachování tradice a bránit se změnám, není „jejich styl“.

Výsledky praktické části (dotazníku) ukázaly, že mladí lidé se zajímají o politiku, s tím že čeští studenti se zajímají o politiku o trochu více než korejsí studenti. Obě skupiny respondentů ale uvádí, že podle nich je zájem mladých lidí o politiku stále nedostatečný. Podle výsledků mladí Korejci jsou nespokojeni s politickou situací a vnímají ji velice pesimisticky, značně více než mladí Češi. Hlavním důvodem může být nedůvěra v politiky a vrchní instituce, spojené s častými korupčními skandály v Jižní Koreji.

Volební účast mladých lidí ukazuje, že mladí lidé (Češi i Korejci) k volbám chodí, ale velký rozdíl je ale motivace – pro české studenty chození k volbám znamená možnost vyjádřit svůj názor, provést změnu a naděje pro lepší budoucnost. Pro korejské studenty je účast ve volbách spíše jakási občanská povinnost bez šance na ovlivnění výsledku. Tady můžeme vidět pesimistický přístup korejské mladé generace k demokracii. Faktorů pro tento přístup může být několik, hlavní je ale nedůvěra v politiky a demokratické instituce v jejich zemi a nedostatek témat v politice, která by byla pro mladé lidi důležitá. Tak poté vzniká nechuť k participaci na demokratickém systému.

Většina studentů se neangažuje ve věcech veřejných jinak než chozením k volbám. Mezi těmi, kteří se angažují i jinak, je u českých studentů nejrozšířenější chození na demonstrace/protesty nebo vykonávání nějaké dobrovolnické činnosti. Na druhou stranu u korejských studentů je populárnější být v politické straně.

Práce potvrdila, že mladí lidé v Jižní Koreji i v České republice se stále o politiku zajímají, podle respondentů v dotazníku jen v tuto dobu nemají takovou chuť se zapojovat aktivněji než pouze chozením k volbám. Existují rozdílné faktory, které tento zájem i nechuť ovlivňují.

Celá práce přinesla zajímavé výsledky a poskytuje prostor pro další a hlubší výzkum do budoucna, například zkoumáním jednotlivých různých sociálních a ekonomických vlivů na politické postoje mladých lidí. Mladí lidé jsou momentálně politiky opomíjenou generací, přitom je zde ukázáno, že tato věková skupina může hrát rozhodující roli v politickém dění a budoucnosti země. Doufám, že tato práce pomohla k bližšímu porozumění problematice porovnání zájmu mladých Čechů a Korejců o politiku.

Resumé

This bachelor thesis focused on a comparison of young people in the Czech Republic and South Korea and their interest in politics. From a historical perspective, we can see that young people have had a great influence on the transition to democracy in both countries.

The main objective was to find out what young people's attitudes towards politics are, their voter turnout, how informed they are about political events and how involved they are in public affairs. The results of the practical part (questionnaire) showed that young people are more interested in politics than average, with Czech students being slightly more interested in politics than Korean students. However, both groups of respondents reported that they believe that young people's interest in politics is still insufficient. According to the results, young Koreans are dissatisfied with the political situation and perceive it very pessimistically, considerably more than young Czechs.

The thesis confirmed that young people in South Korea and the Czech Republic are generally still interested in politics, they are just not as keen to get involved more actively than just going to the polls at this time. There are different factors that influence this interest and reluctance.

The whole work has yielded interesting results and provides room for further and deeper research in the future. Young people are currently a generation neglected by politicians, yet it is shown here that this age group can play a decisive role in the political process and the future of the country.

Seznam literatury

BLAŽEK, Petr: Sebeupálení jako radikální forma protestu ve světě. In: SVOBODA, Libor (ed.): Solitér. Pocta historikovi Václavu. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: https://www.janpalach.cz/pdf/sbornik_VEBER.pdf

Emmert, F. (2019). Sametová revoluce: cesta ke svobodě. Česko: CPress. [cit. 2024-01-20] ISBN 9788026428343

Kim, Y. (2021). Evolution of political parties and the party system in South Korea. In *Routledge eBooks* (pp. 65–81). [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <https://doi.org/10.4324/9781003026150-5>

Kim, Y. M. (2004). PATTERNS OF MILITARY RULE AND PROSPECTS FOR DEMOCRACY IN SOUTH KOREA. In R. J. May & V. Selochan (Eds.), *The Military and Democracy in Asia and the Pacific* (pp. 119–131). ANU Press. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/j.ctt2jbj1g.13>

UKIELSKI, Pawel: Československo. Imploze systému. In: BURAKOWSKI, Adam-GUBRYNOWICZ, Aleksander-UKIELSKI, Pawel (eds.): 1989-podzim národů. Praha 2022. [cit. 2024-01-05] Dostupné z: <https://www.academia.cz/uploads/media/preview/0001/09/b854b64b63b3ecedff2c4c62ec51865490806bb4.pdf>

Wong, J. (2012). "Transitioning from a dominant party system to multi-party system: The case of South Korea". *Friend or Foe? Dominant Party Systems in Southern Africa: Insights from the Developing World*. United Nations University Press. pp. 68–84. [cit. 2024-03-17] ISBN: 9781775820567

Internetové zdroje

2022 daeseon chulgujosa / KBS nyuseu. (n.d.). KBS nyuseu. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: https://news.kbs.co.kr/special/election2022/president/exit_poll.html

Blažek, P. *Jan Palach*. n.d. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <https://www.janpalach.cz/en/default/jan-palach/dk4>

Borndigital.Cz. (2023, November 27). *Hlavní strana - Youth, speak up!* Youth, Speak Up! [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://youthspeakup.cz/wp-content/uploads/2021/09/Mlad%C3%AD-lid%C3%A9-a-politika-v-%C4%8Cesku-Anal%C3%BDza-a-doporu%C4%8Den%C3%AD-YSU-GS.pdf>

Cashman, L. (2008). Remembering 1948 and 1968: Reflections on Two Pivotal Years in Czech and Slovak History. *Europe-Asia Studies*, 60(10), 1645–1658. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/20451652>

ČBN. (2003). *Strategie přistoupení České republiky k eurozóně - Česká národní banka*. [cit. 2024-03-12] Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-inflaci/tematicke-prilohy-a-boxy/Strategie-pristoupeni-Ceske-republiky-k-eurozone>

Cheong-Mo, Y. (2021, June 2). Over half of Koreans agree to lower legal minimum age for presidential candidacy: poll. *Yonhap News Agency*. [cit. 2024-01-21] Dostupné z <https://en.yna.co.kr/view/AEN20210602007600315>

Chronologies. (2006). *North Korean Review*, 2(1), 103–112. [cit. 2023-12-17] Dostupné z <http://www.jstor.org/stable/43908683>

Constitution of the Republic of Korea, 12 July 1948. [cit. 2024-01-20] Dostupné z: <https://www.refworld.org/docid/3ae6b4dd14.html>

Čtk. (2024, January 1). *Dvacet let se vyhybat euru není správné, Pavlovu výzvu k přijetí měny experti vítají*. Aktuálně.Cz - Víte, Co Se Právě Děje. [cit. 2024-03-12] Dostupné z:

<https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/analytici-pavlova-vyzva-k-plneni-zavazku-prijeti-eura-je-spr/r~e9cbb8f2a8bf11ee8980ac1f6b220ee8/>

Do elected officials care about ordinary citizens? | Pew Research Center. (2020, February 26). Pew Research Center's Global Attitudes Project. [cit. 2024-03-22] Dostupné z: https://www.pewresearch.org/global/2020/02/27/attitudes-toward-elected-officials-voting-and-the-state/pg_2020-02-27_global-democracy_02-1/

Dolejší, V. (2024, January 3). Glosa: Prezident Pavel, kámo mladých. *Seznam Zprávy*. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/nazory-komentare-glosa-prezident-pavel-kamo-mladych-242834>

Douglas, W. A. (1963). Korean Students and Politics. *Asian Survey*, 3(12), 584–595. [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/3023484>

Echo. (2023, March 28). „Mladí lidé mají dostatečný přehled.“ *Prezident Pavel je pro snížení věkové hranice voličů na 16 let*. Echo24.cz. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: https://echo24.cz/a/HEQwW/zpravy-domov-petr-pavel-by-byl-pro-snizeni-vekove-hranice-u-voleb-na-16?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu

Electoral system | *Asian Electoral Resource Center*. (n.d.). [cit. 2024-01-21] Dostupné z: <https://aerc.anfrel.org/country/south-korea/electoral-system/>

Faris Al-Fadhat & Jin-Wook Choi (2023) Insights From The 2022 South Korean Presidential Election: Polarisation, Fractured Politics, Inequality, and Constraints on Power, *Journal of Contemporary Asia*, 53:4, 724-736, [cit. 2024-01-27] Dostupné z: DOI: 10.1080/00472336.2023.2164937

Gwon Suhyeon. (2020, April 5). chongseon yugwonja 4cheon399manmyeong hwakjeong...man 18se 1.2%, 40~50dae 38.7%. *Yeonhamnyuseu*. [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://www.yna.co.kr/view/AKR20200405021600004>

Han, I. S. (2005). Kwangju and beyond: Coping with past State Atrocities in South Korea. *Human Rights Quarterly*, 27(3), 998–1045. [cit. 2023-12-17] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/20069818>

Han, S.J., (1988). South Korea in 1987: The Politics of Democratization. *Asian Survey*, 28(1), 52–61. [cit. 2024-02-16] Dostupné z: <https://doi.org/10.2307/2644872>

Havlík, V., & Voda, P. (2018). Cleavages, protest or voting for hope? The rise of centrist populist parties in the Czech Republic. *Swiss Political Science Review*, 24(2), 161–186. . [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/spsr.12299>

He-Rim, J. (2022, March 9). [Newsmaker] [Voters &] 18-year-olds cast historic first vote - The Korea Herald. *The Korea Herald*. [cit. 2024-01-21] Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20220309000106>

Hnutí ANO - seznam zprávy. (n.d.). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/hnuti-ano-1402>

Jeonguidang, noksaekjeonguidang dangmyeong gaejeong chujin...chongseon dokjanoseon (2024, January 14). Gyeonghyangsinmun. [cit. 2024-03-17] [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://m.khan.co.kr/politics/assembly/article/202401141717011>

Jung, Y., & Sung, S.Y. (2012). *The public's declining trust in government in Korea*. OECD iLibrary. Box 2.3. [cit. 2024-03-26] Dostupné z: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/9789264308992-5-en/index.html?itemId=/content/component/9789264308992-5-en>

JUREČKOVÁ, Bc. Daniela. *Minulost a současnost česko-(jiho)korejských vztahů*. Praha, 2019. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta Mezinárodních vztahů. Vedoucí práce prof. PhDr. Zdeněk Veselý, CSc. [cit. 2024-01-20] Dostupné z: <http://www.vse.cz/vskp/eid/75901>

Justice Party. (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.justice21.org/newhome/eng/index.html>

KDU-ČSL - Lidovecký program. (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: https://www.kdu.cz/temata/lidovecky_program

Kim, H. (1995). BUILDING A NEW PARTY SYSTEM: THE CASE OF KOREA. *Asian Perspective*, 19(1), 195–219. [citováno 16.3. 2024] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/42704065>

Kim, Q.-Y. (1996). From Protest to Change of Regime: The 4-19 Revolt and the Fall of the Rhee Regime in South Korea. *Social Forces*, 74(4), 1179–1208. [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <https://doi.org/10.2307/2580348>

Komu dali hlas voliči stran z parlamentních voleb 2021. iRozhlas.cz. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://data.irozhlas.cz/charts/bar-prez-2kolo-ppsp/>

Kudrnáč, A., & Petrušek, I. (2022). Czech Republic: Political developments and data in 2021. *European Journal of Political Research Political Data Yearbook*, 61(1), 111–126. [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/2047-8852.12358>

Kuhn, A. (2022, March 8). As South Koreans go to the polls, a backlash against feminism has become political. *NPR*. [cit. 2024-02-10] Dostupné z: <https://www.npr.org/2022/03/08/1085111819/as-south-koreans-go-to-the-polls-a-backlash-against-feminism-has-become-politica>

Kwon, J., & Ehlinger, M. (2021, October 4). North Korea reopens communication and military hotline with South. *CNN*. [cit. 2024-02-23] Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2021/10/03/asia/north-korea-south-korea-intl/index.html>

Lee, Hyunji. “The Democratic Deficit in South Korea: The 2012 Presidential Election and its Aftermath.” *Representation* 51 (2015): 311 - 326. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/00344893.2015.1108357>

Luskin, R. C. (1990). Explaining political sophistication. *Political Behavior*, 12(4), 331–361. [cit. 2024-03-20] Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/bf00992793>

McCurry, J. (2022, March 14). South Korea election contenders neck and neck, according to exit polls. *The Guardian*. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2022/mar/09/south-korea-presidential-election-yoon-suk-yeol-lee-jae-myung>

Min-Sik, Y. (2023, May 24). [Korean History] June 1987: Democracy takes root, at least in the Constitution - The Korea Herald. *The Korea Herald*. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20230524000525>

Ministry of Gender Equality & Family Republic of Korea. (n.d.). *Ministry of Gender Equality and Family*. [cit. 2024-02-10] Dostupné z: <https://www.mogef.go.kr/eng/index.do>

Munro, A. (2024, March 9). *Park Geun-Hye | Biography, Facts, & Impeachment*. Encyclopedia Britannica. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Park-Geun-Hye>

Opposition party renames itself again. (2020, September 3). The Chosun Daily. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: http://english.chosun.com/site/data/html_dir/2020/09/03/2020090301362.html

Peace, politics and green possibilities in South Korea. (n.d.). Green European Journal. [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.greeneuropeanjournal.eu/peace-politics-and-green-possibilities-in-south-korea/>

Petr Pavel - Prezidentské volby 2023 - Programy do voleb. (n.d.). Petr Pavel - Prezidentské Volby 2023 - Programy Do Voleb. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://prezident2023.programydovoleb.cz/kandidat/petr-pavel/profil>

Piráti a STAN (koalice) - Seznam Zprávy. (2024, December 1). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/pirati-a-stan-koalice-58588>

Polák, M. (2019). Politics of the street. Students' demonstrations in Prague during the 1960s and the disintegration of structures of the Czechoslovak Union of Youth at universities. *Soudobé Dějiny*, 26(2–3), 227–256. [cit. 2023-03-18] Dostupné z: <https://doi.org/10.51134/sod.2019.014>

Polák, M. (2022). 'We Want Light!' Prague Students and the Failing Scientific-Technological Revolution in the Post-Stalinist Era (1956–1968). *Journal of Modern European History*, 20(1), 127–145. [cit. 2023-03-18] Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/16118944211072648>

Politické strany. (n.d.). Aktuálně.Cz - Víte, Co Se Právě Děje. [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/politika/politicke-strany/>

Prezident Pavel se na Hradě setkal se zástupci mladé generace, plánovali společné aktivity na letošní rok - Pražský hrad. Pražský Hrad. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy/prezident-pavel-se-na-hrade-setkal-se-zastupci-mlade-generace-planovali-spolecne-aktivity-na-letosni-rok-17589>

Prezidentské volby 2023 • iROZHLAS. (n.d.). iROZHLAS. [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/volby/prezidentske-volby-2023>

Přímá volba prezidenta. (n.d.). Copyright (C) 2009-2023 Úřad Vlády ČR. [cit. 2024-01-25] Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/prima-volba-prezidenta--78534#>

Prokop, D. (2023, January 3). *První povolební analýza: Jak volily skupiny voličů? A jak se přelévaly hlasy během roku?* PAQ Research. [cit. 2024-03-19] Dostupné z: https://www.paqresearch.cz/post/analyza_volby_2021/

Ray, M. (2024, March 9). *Moon Jae-In | Biography, Policies, & Presidency.* Encyclopedia Britannica. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Moon-Jae-In>

Reuters. (2023, September 20). South Korea's Yoon tells UN that Russia helping North Korea would be "direct provocation." *Reuters.* [cit. 2024-02-10] Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/south-koreas-yoon-highlight-illicit-nkorea-russia-military-ties-un-2023-09-20/>

Sametová revoluce v Československu | Paměť národa. [cit. 2024-01-20] Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20220404162509/https://www.pametnaroda.cz/cs/sametova-revoluce-v-ceskoslovensku>

seuwingbotoe 50dae...inamjaui seontaegeun? (n.d.). [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://n.news.naver.com/mnews/article/056/0010821364?sid=100>

Shin, D. C. (1999). *Mass politics and culture in democratizing Korea.* p. 3 [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://ci.nii.ac.jp/ncid/BA43140672>

South Korean feminists brace for a “Long, Hard winter” under a Right-Wing leader / *The Nation*. (2022, March 18). *The Nation*. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.thenation.com/article/world/south-korea-yoon-suk-yeol/>

SPOLU (koalice) - Seznam Zprávy. (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/koalice-spolu-57589>

Stoneman, A. J. (2015). Socialism With a Human Face: The Leadership and Legacy of the Prague Spring. *The History Teacher*, 49(1), 103–125. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/24810503>

Studenti proti totalitě: Únor 1948. (n.d.). [Video]. ČT Edu. 0:45. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/9424-studenti-proti-totalite-unor-1948>

Studenti sobě aneb majáles - iForum. (n.d.). iForum. [cit. 2023-03-12] Dostupné z: <https://iforum.cuni.cz/IFORUM-9119.html>

Stueck, W. (1995). The United States, the Soviet Union, and the Division of Korea: A Comparative Approach. *The Journal of American-East Asian Relations*, 4(1), 1–27. [cit. 2024-03-12] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23612581>

Svoboda a přímá demokracie (SPD) - Seznam Zprávy. (n.d.). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/tag/svoboda-a-prima-demokracie-spd-89559>

The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2002, July 19). *Democratic Party of Korea (DP) / History & Members*. Encyclopaedia Britannica. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Democratic-Party-of-Korea>

The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2002b, July 19). *Liberty Korea Party / History, mergers, & Name Changes*. Encyclopaedia Britannica. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Saenuri-Party>

THE NATIONAL ASSEMBLY OF THE REPUBLIC OF KOREA. (n.d.). The National Assembly. ALL RIGHTS RESERVED. [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://korea.assembly.go.kr:447/portalEn/assm/membrby/memSearch.do?menuNo=1500086>

Účast ve volbách do PS 18 – 29 let - Národní registr výzkumů o dětech a mládeži. (n.d.). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <http://www.vyzkum-mladez.cz/cs/statistika/indikator/55->

Ústava České republiky, 16. prosince 1992. [cit. 2024-01-21] Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

V prezidentských volbách bude na výběr z devíti kandidátů - Ministerstvo vnitra České republiky. (n.d.). [cit. 2024-03-10] Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20221125141741/https://www.mvcr.cz/clanek/v-prezidentskych-volbach-bude-na-vyber-z-deviti-kandidatu.aspx>

Volby 2021 a rozdělení křesel podle výsledků voleb. (n.d.). [cit. 2024-03-17] Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/p/vysledky-voleb/2021/parlamentni-volby/rozdeleni-kresel>

Warnberg, T. (1987). The Kwangju Uprising: An Inside View. *Korean Studies*, 11, 33–57. [cit. 2023-12-17] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23717579>

Yeoronjosageolgwa deungnokyeonhwang. (2024). Jungangseongeoyeoronjosasimuiwiwonhoe. (2024b, March 1). [cit. 2024-03-15] Dostupné z: <https://www.nesdc.go.kr/portal/bbs/B0000005/view.do?nttId=14328&menuNo=200467&searchTime=1&sdate=2024-03-01&edate=2024-03-11&pdate=&pollGubuncd=VT025&searchCnd=2&searchWrd=%EB%8D%B0%EC%9D%BC%EB%A6%AC%EC%95%88&pageIndex=1>

Yoon, J. (2022, July 5). Young politicians seek change, but face hurdles as old as politics. *The New York Times*. [cit. 2024-03-26] Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2022/07/04/world/asia/south-korea-young-politicians.html>

Youth Participation | Asian Electoral Resource Center. (n.d.). [cit. 2024-03-22] Dostupné z: <https://aerc.anfrel.org/country/south-korea/youth-participation/>

Yun posun.pdf on Egnyte. (n.d.). Egnyte. [cit. 2023-11-15] Dostupné z <https://edglobal.egnyte.com/dl/bL10cROOPT>

Yun, S. (1997). DEMOCRATIZATION IN SOUTH KOREA: SOCIAL MOVEMENTS AND THEIR POLITICAL OPPORTUNITY STRUCTURES. *Asian Perspective*, 21(3), 145–171. [cit. 2023-11-15] Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/42704149>